

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 20.—
 za en mesec . . . " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V spravi prejemov mesečno . . . 1.70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
 Enostopna petlitvra (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Parčna oznanila, zabavne, osmisljive itd.:
 enostopna petlitvra po 2 v.
 == Poslano: ==
 enostopna petlitvra po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
 bozn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Spominjajte se naših vojnih invalidov!

Našim vojnim invalidom, ki se vračajo zopet domov, nismo dolžni samo največjega spoštovanja in občudovanja, temveč moramo skrbeti tudi za njih bodočnost in storiti vse, kar je v naši moči, na se jih vpelje zopet v urejeno pridobitno življenje. Vsled tega je ministrstvo za notranje zadeve kakor po drugih kronovinah tako tudi na Kranjskem ustanovilo

»Deželno komisijo za oskrbo vračajočih se vojnih invalidov«.

Mnogoterna in obsejna je naloga te komisije:

Ortopedično specialno zdravljenje; preskrba umetnih udov; šolanje nosilcev protez; zagotovitev sprejema in zdravljenja v zdraviliščih, letoviščih in domovih za bolne na pljučih, končno posredovanje dela.

Sestava deželne komisije iz zastopnikov političnega deželnega oblastva, vojaške uprave, avtonomne deželne uprave, deželnega stolnega mesta Ljubljane, deželnega in gospejnega pomožnega društva »Rdečega križa«, zavodov za socialno zavarovanje, javnih in zasebnih korporacij, kakor tudi iz raznih drugih strokovnjakov daje najboljšo jamstvo za to, da se posreči to eminentno socialno-gospodarsko podjetje.

Izpeljava nalog, izročenih deželni komisiji, je pa združena z velikimi stroški. — Nameravani uspeh se more doseči le tedaj v polni meri, če se tudi tukaj postavi že tolikokrat izkazana požrtvovalnost posameznih prebivalcev dežele v službo tega plemenitega dela.

Vsi plemenito misleči Kranjci se torej navoročajo, da to od deželne komisije že započeto delo po svojih močeh podpirajo. Vsako darilo, in naj se zdi še tako majhno, podpira delovanje deželne komisije in tvori dejanje hvaležnosti do naših hrabrih bojevnikov.

Darila se sprejemajo:

1. pri ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. deželne vlade,
2. pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih in
3. pri vseh časopisih.

Predsednik deželne komisije za oskrbo vračajočih se vojnih invalidov na Kranjskem:

Teodor baron Schwarz
 c. kr. deželni predsednik.

V zmagovalnem znamenju klasa.

Ko so se v daljnih planjavah naše blagoslovljene domovine žitna polja v zlatem klasu, znamenje zrelosti, daleč svetila in valovala in naznanjala dan, ki preskrbi avstrijske narode z novim kruhom, se je razveselil meščan in kmet: Vzdržali smo, navzlic sili in nevarnosti.

In ko so potem težko obloženi vozovi vozili na domove in pode, spremeljeni od vesele čete žanjic, tedaj se je porodilo iz veselega upanja popolno zupanje: Zmagovito smo se ubranili izstradanju! To najnevarnejše orožje naših sovražnikov se je razdružilo ob moči avstrijskega poljedeljstva, ob vestnosti avstrijskega kmeta, ob pridnosti njegove roke. Ravnotako zvesto je vzdržalo v tem boju tudi drugo prebivalstvo. Manjši uspeh žetve v prejšnjem letu in grube, ki so jo doletele, so se izjednačile z modro porazdelitvijo, z varčno uporabo, ki jo je vodila in ji dajala moč prava državljanska zavest in spoznanje domoljubne dolženosti. In tako sta se preborila meščan in kmet in polni podovi in klopotačiji mlini jim naznanjajo, da je avstrijsko narodno gospodarstvo pripravljeno nadalje vojevati gospodarski boj, dokler niso zunaj na bojnem polju pod dalekovidnim modrim vodstvom naši junaški sinovi pobili na tla sovražnika.

Z maga z našim gospodarskim orožjem je že šla, upobutjoč, pred velikim zgodovinskim dogodkom, ki naznanja avstrijskim narodom mir, priobrat v njih pomočjo.

Ta brezdvomni uspeh avstrijskega poljedeljstva je napolnil c. kr. kmetijsko družbo na Dunaju, da pozivlje k prireditvi zborovanj pod imenom: »V zmagovalnem znamenju klasa« v okoliših posameznih kmetijskih organizacij vseh dežel, kakor tudi na sedežu okrajnih organizacij in krajevnih društev. V teh zborovanjih naj dobi veliki in pomembni preobrat v boju z našimi sovražniki slovesen izraz.

Da se napravi tem povodom tudi trajen spominski znak, izdaje vojno pomožni urd c. kr. ministrstva za notranje stvari znak, ki se ga nosi kot iglo in ki predstavlja zlat pšenični klas in nosi na enem listu izrek pesnika Kernstock-a: »Jede Aehren ein Sieger mehr, 1915.« Napis se je priredilo za posamezne dežele v dotičnem deželnem jeziku.

Ti znaki naj se prodajajo povodom na vseh krajih nameravanih zborovanj in zahvalnih božjih služb, kakor tudi s prireditvijo prodajalnih dni, podobno

cvetličnim dnevom. Čisti dobiček iz izkupila se namerava porabiti deloma za splošno vojno oskrbo, deloma za pospeševanje kmetijstva na ta način, da se bo iz teh dveh doneskov podeljevalo ustanove in študijske podpore sinovom v vojni padlih ali vsled vojne invalidnih poljedelcev v svrhu izobraževanja v kmetijskih strokovnih šolah.

Korporacije, ki nameravajo prodajati v interesu patriotičnega namena ta znak na zgoraj omenjenih zborovanjih ali prodajalnih dneh, naj pošljejo svoja naročila in sicer z obznanjem na tehnične težkoče izdelovanja in razpošiljanja po možnosti hitro vojno-pomožnemu uradu c. kr. ministrstva za notranje stvari, Dunaj, I., Hoher Markt.

Propaganda v ta namen, ki so jo razvili do sedaj deželni kulturni sveti in kmetijske družbe, je rodila že bogate sadove. Kaiti ne samo iz dežel, ki pridelujejo v prvi vrsti žito, kakor Češka in Moravska, ampak tudi iz Alpskih dežel, zlasti iz zelene Štajerske, iz Solnograškega in Tirolskega, da celo iz ravnokar od sovražnika zabašene Galicije in Bukovine so došla bogata naročila za klasni znak, tako da je že danes podan dokaz, da je misel na zmago žetve v vseh delih Avstrije našla polno soglasje.

Prvo zborovanje priredi c. kr. kmetijska družba na Dunaju v dvorani nižje-avstrijskega deželnega zbora v soboto, dne 6. septembra t. l. ob 11. uri dopoldne.

Povabilo se je vlado, vsa državna in avtonomna oblastva, kmetijske, gozdarske in druge prizadete korporacije. V nagovorih in predavanjih se bo slavilo pomembno zmago na gospodarskem polju. Kakor omenjeno, se bo temu shodu pridružila še cela vrsta enakih prireditvev v tako mnogih krajih monarhije, kjer delujejo kmetijske korporacije in društva.

Tako naj se s to prireditvijo v najširšem krogu prebivalstva še bolj utrdi zaupanje in srečni izid usiljenega nam boja in daleč čez naše državne meje v nevtralne države in v sovražnikovo deželo naj prodre vest, da se je končno ponesrečil načrt, našo domovino premagati z istradanjem ob produkcijski moči domačega poljedeljstva, ob pridnosti kmetijstva in požrtvovalnosti konsumirajočega prebivalstva. »V zmagovalnem znamenju klasa« se bodo združili meščani in kmetje vseh dežel v veseli zavesti zmage in — v tem znamenju bodo zmagali.

Nabiranje volne in kavčuga po vojnem oskrbovalnem uradu.

Dan na dan čujemo o občudovanja vrednih činih naših armad. Sovražnik se trudi, da bi nas gospodarsko uničil, toda kakor naše armade na bojiščih, tako se bojujemo tudi mi za blagor dežele ter za potrebe naših junakov.

Vrle naše vojske, ki izvršujejo čudeže, moramo opremiti s toplim spodnjim oblačilom!

Toda tuzemsko pridelovanje ne zadostuje in dovažanje so nam prepričali.

Potrebujemo volno, suknene odpadke, bombaževo blago, platno iz preje, da izdelamo iz njih nove tkanine. Armada potrebuje tudi kavčuka vsake vrste.

V katerem gospodarstvu bi ne bilo v kakem kotu ali podstrešju utrpelivega oblačila in perila, volnine, nogavic, rut, nepotrebne ali obrabljene reči iz kavčuka (gume) in podobnega.

Pripravlajte se na teden za volno in kavčuk. (Od 27. dne septembra do 2. dne oktobra 1915. l.) Nikdo naj se ne izključi.

V palači in v koči, v prestolnici in na vasi so volnine, stare rute ter sukneni odpadki.

Železni čas zahteva, da se vsakdo ogleda v svojem gospodarstvu.

Šolarji pridejo po pripravljeno blago med tedom, za nabiranje volne in kavčuka v sredo dne 29. septembra in v soboto dne 2. oktobra.

Koristilo bi stvari, da se izročijo nabiralcem volnine dobro zamotane.

Posamezne pošiljke in darila se sprejemajo tudi v Vojnem oskrbovalnem uradu.

Dunaj, IX., Berggasse 16.

Löbl, fml., s. r.

V balonu nad soško fronto.

Bilo je ob 11. uri 30 minut dopoldne; stopil sem v košaro. — »Balon kvišku!« je poveljeval moj prijazen voditelj in spremljevalec stotnik L., in nestvor se je dvignil — ne sicer ravno kakor »ponosni orel«, pa vendar podobno — in nas odnesel s seboj v zrak. . . Z začudenim dihom sem se dvigal prvo tridesetorico metrov. In že smo bili nad višinskim hrbtom, ki leži pred Gorico, in krasno se je razprostiralo pred nami oziroma pod nami mesto s svojimi lepimi vrtovi, starim gradom, Sočo in njenim utrjenim predmostjem, za katero so se vršili že tako vroči boji. Pogledal sem na višinomer; kazal je

LISTEK.

Na Krasu ponoči.

Artilerija, ki je bila spočetka napram naši v premoči, in infanterija, ki je bilo prve dni na laški strani mnogo več kakor naše, sta Italijanom pripomogli, da so se mogli polastiti nekih stališč ob robu Dobrovske planjave. Te postojanke so Italijani spretno izpopolnili in dogradili, porabivši ugodnosti valovitega hribovja. Na mnogih mestih so napravili eno nad drugim suho zidovje iz skal in kamenja, zlasti ob bokih svojih čet; takozvane »mrtve kote«, kjer je mogoče priti sovražniku do živega, pa so zavarovali s posekanim drevjem, ki so mu prikrajšali in zaostriili veje ter jih prepletli z žičevjem. Že to je bila za nas precej močna ovira. Zabeljena pa je bila še z mnogimi strojnimi puškami in brzoostrelnimi topovi, dočim so onstran Soče prežale na nas sovražnikove težke baterije, ki smo jih mi mogli komaj opaziti. V očigled vsemu temu smo si morali sprva prizadevati, da obdržimo svoja stališča, in šele pozneje, ko so nam dospela ojačenja, smo mogli misliti na protisunke. Ker so pa Italijani, čim bolj smo jim prihajali do kože, ozemlje pred nami,

tembolj obstreljevali, smo se jim mogli približevati le korakoma, v odsekih. V ta namen smo tu in tam osredotočili na določene točke svoje pehotne napade, druge točke pa smo skušali držati in varovati proti premočni sovražni artileriji z vedno novimi ovirami. Naprava teh ovir je povzročila ob intenzivnem sovražnem ognju čisto precej izgub. Italijansko topništvo je navadno streljalo na nas ponoči in po dnevi ter vsak hip je bilo pričakovati kakkega pehotnega napada. Vsled tega so bile sprednje črte vedno ojačene, rezerve pa alarmirane.

Napravljanje ovir in utrd ob neprestanem sovražnem topniškem in pehotnem ognju ter ob razsvetljevanju ozemlja z raketa in svetlomleti ni lahka naloga. Malo počitka smo dobivali šele ob vročih opoldanskih urah, ko sta hlap in para sovražniku zakrila tarčo. Tedaj je bilo v sprednjih jarkih in ob zidovih le malo moštva, ostalo je počivalo in spalo zadaj po dolinah in pobočjih, kamor niso segale sovražne krogle.

Nekega dne smo imeli posebno težavno delo. Popoldne smo bili Lahe enkrat do dobra nabili ter jih vrgli precej daleč nazaj. Zdaj je trebalo pridobljene postojanke utrditi. Moštvo pa ne more poleg streliva in hrane nositi s seboj še žice, in vsled tega traja precej časa, dokler ne dospejo vozovi z žico za pregraje. Pripe-

lje jih tren do gotove točke, od koder se potem razglasi povelje prvim vrstam. Tam in tam je n. pr. 20 kilometrov žice. Vzame naj maršni bataljon . . . toliko, drugi . . . dvakrat toliko itd. Z vozovi prepeljejo žico do strelne črte in ob mraku jo prinese krepke roke do naših postojank. Mi pa med tem nismo lenobe pasli, marveč smo že pripravili obilico kolov, ošpičenih na obeh koncih, da se kol zabije v zemljo in da ga sovražnik ne more rabiti za oporo, ko bi hotel čezenj. Končni trud pa ni lahak, kakor bi si kdo mislil.

Šele ob desetih se je luna skrila za oblake in nastala je temna noč. Tedaj se je delo pričelo. Moja stotnija je poslala precej strelcev kakih 500 korakov v ospredje, da bi varovali naše delavce pred presenečenji z laške strani. Ko se je to zgodilo, je prodirala polovica naše stotnije ob spremstvu izvednih pionirjev. Puške, pripravljene, da jih sprožijo, na ramah, za seboj pa so vlekli zavitke žice in hlode. Moštvo je razstopilo v oddelke, ki so pričeli delati, tiho, potihoma, da bi niti miška ne slišala, kamoli sovražne patrole.

Žica v najrazličnejših vrstah debeli in tenki zvitki bodeče in navadne prepredne žice. Kako se tako delo vrši?

Najprej smo pripeli kakih 100 metrov pred postojanko navadno žico, približno 10 cm nad zemljo, da mora sovražnik ob njej pasti, če bi se hotel približati. Na to

se zabijejo pred to črto tu pa tam koli. Največja pozornost in tišina mora pri tem vladati; še glasne besede ne sme nihče izpregovoriti. Potem se koli prepletejo z žico, od gornjega konca enega do spodnjega nad drugim. Tako nastane neprodorna mreža bodeče žice. Delo pa gre le počasi od rok, kajti kraški svet ni pripraven za zabijanje kolovja. Kjer ni drugače mogoče, se kol postavi ter obloži s kamenjem in skalami, da stoji. V krajini sili se pritrđijo tudi v priprave skale žebli ter pritrđijo žica nanje, ali pa se bodeča žica vije okrog kakega grma ter od tam zveže z drugim držalom. Na ta način nastane ovira, ki se ne da tako zlahka prekoračiti ali preskočiti; to so Italijani že bridko poskusili.

Delo je bilo trdo. Precej dolgo po polnoči so se začeli naši delavski oddelki strnjavati, kar zabliski nad nami svetlobna krogla, ki obisplje naše vrste z dnevno lučjo. Moštvo obstoji kakor okamenelo, kajti v tem položaju sovražnik vojaka ne more lahko ločiti od drevesa ali grma, dočim bi ga, če bi se premaknil, takoj vzel na piko. Svetilna krogla pade na tla, še enkrat zaiskri in ugasne. Nadaljevali smo svoje težavno delo, kajti kraški svet je trd. V tem nas je zamenjala druga polstotnija, in mi smo se umaknili v zaklone zadaj, kjer smo se spočili in nam je mrzla sapa sušila dot.

300 metrov, torej višina Eifelovega stolpa. Neopazno, a neprestano smo se vpenjali višje, brnenja odvijajoče se vrvi nismo več slišali. Sedaj sem že smel pogledati naravnost navzdol, bili smo že 500 metrov visoko — bilo je prelepo! Kakor v vznemirjenem mravljišču je vse vrvelo tu doli; po cestah številni vozovi in avtomobili, prihajajoče čete, vrvenje v raznih taborih in na prejemališčih na kolodvorih, kjer se dele potrebnosti za čete... Mogel sem samo še gledati in se čuditi, ko se je končno — v višini 800 metrov — na jugu pokazalo našim očem lepo sinje morje na daleč blesteč se Tržaški zaliv in cela obala noter do beneških lagun, proti zapadu obširna in plodna soška ravan do gora z mnogoštevilnimi večjimi kraji in nešteti manjšimi gnezdi. Vsled prekrasnega splošnega prizora bi bil kmalu pozabil na ono, kar mi je bilo najbližje: na Doberdobski visoki planoti — kakor tudi na celi bojni fronti, ki se je mogla od tu gori precej pregledati — se je vršil živahen artiljerijski boj. Na tej in oni strani so se razpokavali šrapneli in težke in manj težke granate so razgrehale v zemljo svoje žrelom podobne lijakke ali pa se ob trdem apnencu razletavale v kosce. Globoko, globoko pod nami se skušajo ljudje drug drugega oboriti. Kakor črn črv se vije sedaj po beli cesti koraka joča množica čet; in na oni strani v sovražni deželi se tudi rinejo črne črte po poteh bliže in bliže, dokler ne dospo v dosež naših topov ter se razprše. Kakor tudi ostane neopažen tisti, ki se skriva v grmovju in se ne ozira kvišku, tako hitro se spozna obraz, ako kdo pogleda navzgor, četudi ne kot bela, pa vendar kot svetla točka, razločnejše vsekakor z daljnogledom raznih lepot in zanimivosti. Čas je priganjal; spodaj na pristajališču se je že pripeljal »gulažni ton« za mostvo, ki je opravljalo službo pri balonu. Zato je šlo po telefonu povelje: »Balon doli!« Neopazno, kakor smo se bili dvigali, se pomikamo zopet navzdol. Polagoma je izginilo izpred naših oči morje in širna pokojna ravan in daljne gore za najbližjim gričevjem. Po cesti je ravno prišel voz in sveža slovenska kmečka dekleta, ki so se vračale na njem, so nam mahala in nas prijazno pozdravljale. Človeški klopčič je potezal za vrv, tekočo na kolesu in se blizal pristajališču. In ko smo bili v dosežni višini, je nekaj krepkih rok prišla za kosaro in jo nalahno potegnili navzdol.

Nevaren doživljaj naših pomorskih letalcev.

Po tržaški »Edinosti« z dne 4. septembra posnemamo:

Dvignili smo se ranega jutra meseca julija. Ko smo dosegli višino kakih 1500 metrov, smo med neprestanim manevriranjem proti močnim udarcem vetra po poldrugourni vožnji dosegli naš cilj. Še predno smo mogli začeti bombardirati vojaške objekte, ki jih je Bari ves poln, so nas pozdravile italijanske obrežne baterije in strojne puške. Izdal nas je bil prežgodaj naš nepoboljšljivi izdajalec — propeler. Ne meneč se za brezštevilne oblačke dima, ki so jih krog naših letal nizali italijanski šrapneli, ne meneč se za živžganje krogel

iz strojnih pušk, sta dve letali jeli metati bombe, tretje pa je krožilo krog mesta kot patrolja. Bombardiranje nam je dobro uspelo, ker se je iz vojaških skladišč, kolodvorov in plinarne jel dvigati dim.

Ko smo tako izvršili svojo nalogo, je tretji hidroplan krenil proti Malfetti, da tudi tam bombardira vojaške zgradbe, z ostalima dvema hidroplanoma smo se pa obrnili nazaj proti domu. Oblački italijanskih šrapnelov so se nam vedno bolj približavali in naenkrat opazim, kako pada drugi hidroplan; dobil je bil namreč luknjo v šrambo za bencin. V trenutku je bil na morski površini, ki je bila vsled vetra dokaj razburkana, ter se začel boriti z valovi.

Italijani, ki so bili z obale opazili svoj uspeh, so takoj z vojaškimi barkami odhiteli proti plenu. Takoj se odločim, da rešim tovariša. Vržemo se v morje tik ponesrečenega druga. Nismo še vedeli, da-li sta tovariša mrtva ali živa. Pa takoj nas pozdravi njun veseli vzklik. Hidroplan je bil uničen, torej je veljalo rešiti samo življenji. Za obotavljanje ni časa, ker se italijanske barke vedno bolj bližajo. Brž zmečemo ves nepotrebnost balast, strojno puško, bombe, aparate, v morje, sam zlezem na krilo hidroplana, svoje mesto pa prepustim tovarišu s ponesrečenega letala. Dru-

Naše čete na vzhodnem bregu Sereta. 60 km pred Pinskom. — Nemci osvojili območje pri Friedrichstadtu. — Duina prekoračena. 15.000 ujetnikov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. septembra. Uradno razglašajo:

Sovražnik se je včeraj na celi bojni črti med Dnjestrom in južnim robom velikih pripjataskih močvirij ljuto branil in je poizkušal jakost svoje obrambe ponovno povišati s protinapadi.

Na spodnjem Seretu in pri izlivu so se naše čete z vztrajnimi boji trdno ustale na vzhodnem bregu. Iztrgale so sovražniku močno utrjeno postojanko na vrhu Sloteria, severozahodno od Slinkova. Ujele so 2 častnike in 1400 mož.

Pred Trombovlu in vzhodno od Brodyja je bilo primeroma mirno. Severno od Zalošč in vzhodno od Brodyja je prodrla armada generala pl. Böhm Ermolija sovražne črte na številnih točkah. Ujele so tu 6 ruskih častnikov, med njimi enega polkovnika, in 1200 mož.

V Volhiniji stoje naše čete v prostoru zahodno od Dubne in pri Olyki v boju. Odpor Rusov še ni zlomljen.

Pri c. in kr. bojnih silah severovzhodno od Pružanega se položaj ni izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 5. septembra. Uradno se razglaša:

Rusi se ljuto ustavljajo našemu prodiranju v vzhodni Galiciji in Volhiniji. Ob besarabski meji se je izjalovil pred našimi ovirani ruski napad; ob tej priliki je bilo razkropljenih več sovražnih baterij. Vzhodno od izliva Sereta je vzel sovražnik z običajnim razsipavanjem svojih človeških množic nek naš strelski jarek, a v boju moža proti možu je bil vržen nazaj

gi pilot je medtem spojil gazometer z zažigalno vrvico in jo prižgal. Nato je tudi on priplaval k našemu letalu. Ker ni bilo zanj nobenega mesta, smo ga z vrvi privezali pod propeler, ki je brnel dobro ped nad njim. Bil je skrajni čas. Sovražne barke so se približale na 200 m in nas pozvale, naj se udamo. Tedaj zabrni naš propeler in polzeli smo po morski površini. Zasliši se močna detonacija — poškodovani hidroplan je eksplodiral.

Italijani otvorijo ogenj, mi se pa dvigamo z brzino 60 km. Toda kljub vsemu naporu pilota se nismo mogli dovolj dvigniti, ker je bila teža prevelika. Dospevi v višino 200 m, smo padli nazaj v morje, kar se je še trikrat ponovilo. Tedaj je stroj popolnoma odpovedal in prepuščen smo bili sili valov. Poizkušali smo iz jopičev napraviti jadra, pa zaman. Rešiti bi nas mogel samo slučaj. In res, sv. Vlaho in sv. Trifun, zaščitnika naše slovenske obale, sta obrnila pogled opazovalca neke obalne utrdbe proti nam. Naravnost čudno je, da nas je opazil iz daljave kakih 15 km in nam takoj dal optični signal. Odleglo nam je! Uro kasneje nas je že sprejela na krov torpedovka.

in je pustil številno mrličev in ujetnikov. Zahodno od Tarnopola so avstrijske in nemške čete z naskokom vzele obsežne sovražne utrdbe. Tudi pri Zaloščah smo vzeli neko rusko opirališče. Vzhodno od Brodyja in v Volhiniji pridobiva naš napad počasi na prostoru. C. in kr. bojne sile, ki se vojskujejo v trdnjavnem trikotu, so ujele v zadnjih bojih približno 30 ruskih častnikov in nad 3000 mož.

Na samostanu Budzanov, ki leži v središču ruske bojne črte na spodnjem Seretu, plapolala nekaj dni zastava z genfskim križem. Dasi se je lahko naravno sklepalo, da se vojna bolnišnica ne priredi v središču bojne postojanke, se je v tem slučaju še dognalo, da so Rusi izpremenili samostan v močno bojno opirališče. Nihče se naj torej ne čudi, če bi bodoča ruska poročila izvajala, da smo kljub genfskemu križu namerili naš ogenj na navedeni samostan. Sovražnik je kriv te zlorabe mednarodnih dogovorov, ki ne sme vplivati v nobenem oziru na način našega vojskovanja.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 4. septembra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Območje pri Friedrichstadtu je bilo včeraj z naskokom vzeto. Ujetih je bilo 37 častnikov in 3225 mož, zaplenjenih je bilo 5 strojnih pušk.

Na obeh straneh Vilije je obnovil sovražnik svoj brezuspešen napad. Popustil

je poleg zelo številnih mrtvih in ranjencev tudi 300 ujetih mož.

V in okoli Grodna so bili še boji. Ponoči so se pa Rusi umaknili proti vzhodu, ko so bili povsod poraženi. Trdnjava z vsemi utrdbami je v naši posesti. Umikajočega sovražnika zasledujemo. V naših rokah je ostalo 6 težkih topov in 2700 ujetih mož. Tudi južno od Grodna je izpraznil sovražnik postojanko ob Njemenju. Med izlivom Swislocza in pokrajino severovzhodno od Bjalovješkega gozda napada armada generala pl. Gallwitz. Dozdaj 800 ujetnikov.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Boj za močvirje severno in severovzhodno od Pružanega še traja.

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Mackensena.

Sovražnik drži še neko območje pri Berezi — Kartuski. Bolj proti jugu od tam je bil vržen sovražnik v pokrajino pri Drogyczynu (60 km zahodno od Pinska).

Najvišje vojno vodstvo.

Berolin, 5. septembra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Položaj med Friedrichstadtom in Merečem ob Njemenju se neizpremenjen. Vzhodno od Grodna se je umaknil sovražnik za odsek Kotre južno od Jeziorija. Število ujetnikov v bojih pri Grodnu se je povišalo na nad 3600. Čete armade generala pl. Gallwiza so sovražnika zopet vrgle pri in južno od Mečibova južnozahodno od Volkovijskega. Ujetih je bilo tu 520 Rusov.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Priborjen je izstop iz močvirne ožine pri in južnovzhodno od Novega Dvora severno od Pružanega. Napredovalo se je tudi severno od tam. Nad 400 Rusov je bilo ujetih in zaplenjene so bile 3 strojne puške.

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Mackensena.

Sovražnik je izpraznil pod pritiskom naših napadov območje Bereza — Kartuski. Sovražnik se je včeraj še enkrat upiral v pokrajini pri Drogičinu in južno od tam. Napada se dalje.

Jugovzhodno bojišče.

Armada generala grofa Bothmerja je vzela z naskokom vrsto sovražnih postojank na zahodnem bregu Sereta.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Friedrichstadt je okrajno mesto na Kurskem ob Dvini. Mesto je štelo pred vojsko 6000 prebivalcev.

RUSKO URADNO POROČILO.

Iz vojne tiskovnega stana se poroča: Rusko uradno poročilo brez datuma: Na fronti Riga — Dvinsk je sovražnik 30. in 31. avgusta deloval le pri Friedrichstadtu, kjer je ostal položaj neizpremenjen. Na desnem bregu Vilije smo uspešno prodirali in vzeli Nemcem 30. avgusta 4 topove in strojne puške. Med razvojem svoje ofenzive je sovražnik med Vilijo in Njemenom zasedel trg Orany, na desnem bregu Miere-

Delo spredaj postaja čezdalje težavnejše. Sedaj spravljajo v ospredje ovire, ki so jih že zvečer pripeljali do naših postojank? »španske jezdece«. To so iz latev in prekel zbita ogródca, podobna omaram in preprežena z bodečo žico. Treba jih je brez hruma in ropota spraviti čez napravljene ovire in namestiti ob določenem skalovju. Neizogiben je pri tem vsak šum. Sovražne patrole so nas menda zapazile, kajti naenkrat zabliski nad nami sveteča raketa, in nebroj krogel zapleska ob nas v skalovje. Delavci se stisnejo k tlom, a streljanje še ne poneha in zopet znova zažarevajo svetilne krogle. Kaj bo zdaj? Skrb nas, kdo vrlih junakov se še povrne. Posamezni prilazejo k naši črti v ozadju, nekateri skušajo s skoki pospešiti svojo varnost, a marsikoga pri tem zadene krogla iz teme, ki mu menda ni bila namenjena.

Divizijsko poveljstvo priganja: »Ali pregraje še niso gotove?« — Ne, Italijani vedno sitarijo. — »Požurite se! Pred zoro mora biti vse napravljeno!« Tako telefon.

Končno se Italijani pomire, in nam gre delo spretnejše od rok. Zopet kratek premor: luna je pogledala izza oblakov, koliko dela smo že dovršili. Ob zori še sicer pregraje niso bile utrjene, a toliko jih je bilo že, da so Lahom mogle napraviti preglavic.

Polagoma se je pričelo nad Dobrodobsko planjavo dani. Rjavkasti mrak se umika rožnatemu jutru. Za nami, v umetno prirejenem gozdiču je nameščena polovica možnarske baterije, pripravljena, da na prvi ukaz izproži. Ko-

maj ji je došlo povelje, zapiska, zažvižga in zarjove po zraku in izstrelki se zarijejo, obdani od oblakov dima, v zadetišča.

»Dvesto metrov preblizu!« nas okrega baterijski poveljnik, ki se nahaja dva kilometra proč od topov na opazovališču. »Distanca 2800!«

Tu pa tam pritisk na lafete. Cevi topov se neznatno dvignejo in dobe nove hrane. Mostvo se umakne ter počene v bližini, le en mož ostane z zlokobno vrvico v obeh rokah par korakov od topa.

»Prvi možnar — ogenj!« — Mož pri topu potegne za vrvico, pritisk zraka vzame ljudem v bližini sapo, po zraku pa završi in zatuli: granata je zapustila žrelo in zletela proti kopi kota...

»Drugi top — ogenj!« — In tako slede tretji in četrti. V gozdu na kopi se lomi in poka drevje, kamenje se vali nizdol, plameni švigajo kvišku, prah se dvigne, po zemlji pa se premetavajo človeška trupla... Streho neke hiše v bližini je zadela iskra, da zažari z dalekovidnim plamenom, drevje se ruva s koreninami vred iz plitve zemlje, drugo se suče okrog svojih osi. Tedaj pa zagrmí, kaker bi hotela zemlja počiti; svetel snop luči zažari pred nami. Na možnarje pada listje podrtih dreves; med prvim in drugim je nastala globoka jama.

Italijanska artiljerija je našla našo postojanko. Strel zadene naš top in špiče koles frčijo krog in krog. Nove

granate pokajo ob levi in desni; naše postojanke ni moč več držati.

»Pripeti!« se glasi povelje, in v par minutah oddirjajo konji z ostalimi topovi.

Gost hlap se vleže nad naše postojanke in marsikomu naših je vsled strupenih ekrajskih plinov slabo, da morajo bruhati. Neprestano pa že padajo krogle na naše črte, večinoma sicer na skalovje, ki ga razdero, da nas obda z oblaki belega apnenega praha in točo šiber. Tedaj šine laški pehoti zopet »coraggio« v ude. Počasi se dvigne prva sovražna črta pred nami — šeststo korakov odaljena — kajti tako daleč so se bili junaki poprej umaknili. In kakih 100 korakov vstane druga, iz gozda zgoraj pa stopi še tretja, četrta in peta red. Počasi, obotavlja se je raje naprej ter se konno strnejo v eno samo, dočim se gori ob robu gozda pojavljajo zopet nove. Tedaj pa za nami prične pokati, da ti jemlje sluh in sapo. Baterija bojnih (poljskih) topov se je pripeljala na stran prejšnjih stajališč naših možnarjev ter pričela pošiljati proti gozdnemu robu granate in šrapnele. Zopet nastane zmeda grude, kamenja in trupel. Tudi naše havbice, ki so se bile za kilometer umaknile, prične iznova streljati na ono višavo. Kmalu je obdal kopo gost črn dim, in granata za granato prodre temni oblak, ki je čedalje višji. Plamen za plamenom pa švigne iz te gromade. Eden, dva, trije, štirje, pet belih oblakov pridvi nad sovražno črto, sami polni

strelji, ki obsipajo sovražnika s točo krogel. Prve črte kažejo že precej vrzeli, rezerve pa jih sproti izpopolnijo.

Sovražnik pa se primikuje vseeno bližje in bližje, teče, plazi se, skače. Do 200 korakov in še bližje. Zdaj je le še 100 korakov od nas. Kaže nam cele, pol, petino oblike, ki jih pa ne smemo položiti na tla, kajti nimamo še povelja, da bi streljali. Hudo je to, kajti že vidimo belo v očeh sovražnika, in marsikoga ščegače kazalec ob petelinu, da bi izprožil. Končno odrešila beseda! Nemci, Bosenci, Dalmatinci, Štajerci (Nemci in Slovenci), Poljaki in Malorusi obsujejo sovražnika na povelje s točo svinčenk, da kolebne nazaj, se zopet dvigne in skuša v posameznih rojih dospeti do naših zidov. »Avanti Savoia!« Glasno kričanje prične kmalu zamirati in začujejo se klici »Aluto!« (Pomoči!), kajti ob zidu so se nagromadili celi kupi mrtvecev. Ostali pa hite nazaj, ne da bi skrbeli za svoje kritje. Posamezni častniki in podčastniki jih skušajo sicer ustaviti, toda zaman. Sedaj se pa naši brez povelja dvignejo kakor en mož in hite za bežečimi sovražniki čez kupe sovražnih žrtev. Ba je bilo med Italijani tudi precej takih, ki so se skrili nad mrlič in ranjenci ter potem za našimi pošiljali iz zasede — svinčene pozdrave. Zato pa se ni čuditi, če naši Lahom posebno ne prizanašajo.

Med tem so dobili Italijani močnih ojačenj, obe artiljeriji sta posegli v boj: prava peklena godba. Prava toča

csanke. Boji so obdržali svoj trdovraten značaj. Nek naš polk, ki je bil obkoljen od sovražnika, je prebil sovražno črto, uničil en nemški bataljon in ujel 70 mož. Zahodno od Grodna smo 31. avgusta odbili celo vrsto ponovnih odločnih napadov Nemcev. Na ostali fronti do Pripjatega nobene znatne izpremembe.

Pri Lucku in v Galiciji zadržujemo sovražnika, se umikamo na skrajšano fronto in zadajamo s protisunkni sovražniku težke izgube. Število ujetih Nemcev in Avstrijcev presega 100 častnikov in 7000 mož. Najtrdovratnejše napade je sovražnik podvel 30. in 31. avgusta pri Radziechovu, Zborovu, Burkanovu, ob Strypi, pri Buczaczu. Sovražnik je bil povsod odbit in je imel ogromne izgube. Pri Zborovu smo sovražnika s protiofenzivo naših čet vrgli nazaj. Po najsikrajnejši silovitosti se odlikujejo tudi boji na prostoru Burkanov—Buczacz, kjer smo številne napade odbili z ognjem pušk in z bajonetnim bojem. Na nekaterih točkah sovražnik ni mogel prenesti dolgotrajnega meteža, se je umaknil v svoje järke in nam pustil ujetnike.

Petrograd. (Brez datuma.) Na fronti Riga—Dvinsk v splošnem nobene važne izpremembe. Pri Friedrichstadtu smo vnovič odbili nemške napade 1. septembra in naslednje dni. Med Swiento in Vilijo naše čete uspešno prodirajo, prišle so blizu Wilkomira in drže fronto Szirwinty—Mejszaga—Duksty. Pri trgu Szirwinty je naša konjenica 1. septembra zvečer z bajonetnim napadom osvojila dve vasi, vrgla nazaj Nemce in jih več ujela. Prodirajoč ob desnem bregu Vilije smo vzeli Nemcem pri Dukstyju eno havbico in več municijskih voz. Položaj med Vilijo in Njemenom ostane v splošnem neizpremenjen. Pri Oranyju je v teku trdovraten boj.

Ko smo sovražnika pri Grodnu toliko časa zadrževali, kolikor je bilo potrebno za izpraznitev te točke, so šle naše čete v noči na 2. septembra na desni breg Njemen. Južno od Grodna do Pripjatega je položaj neizpremenjen.

Naše čete so se v noči na 2. septembra pri Lucku umaknile na fronto Olyka—Radzivilov, potem ko so zadržale sovražnika ob Styru. Tekom dneva smo ujeli nekaj sto sovražnikov, med njimi nekaj častnikov, in zaplenili strojne puške. V soglasju z umikanjem pri Styru so šle tudi naše čete v Galicijo v nove postojanke, pri čemur so prepustile zadnjim četam, da krijejo naše premikanje. Boji zadnjih čet so pri Zloczovu, Zborovu in ob izlivu Strype prinesli sovražniku zopet težke izgube. Odbili smo tu številne ponovljene napade, prešli deloma v ofenzivo, ujeli sovražnika in zaplenili strojne puške in mnogo municije.

PRITOŽBE PROTI RAVNANJU Z VOJNIMI UJETNIKI V RUSIJI.

Dunaj, 6. septembra. (K. u.) Iz vojne časnikarskega stana se poroča: C. in kr. rezervni četovodja Evgen K. 41. nešpolka, ki je ušel iz ruskega vojnega ujetništva, je izjavil na zapisnik: Med vojnimi ujetniki so Nemce, pred vsem Nemce iz Nemčije, pošiljali v Sibirijo. V Kijevu so nam vzeli vse stvari, kakor nahrbtnik, skledo, steklenico, odejo, britve itd. Ruski podčastniki so prodajali naše drobnarije. Sestavili so iz ujetnikov delovne stotnije po 200 mož. Vod take stotnije je stražil oddelek, ki so ga tvorili državni brambovci,

krogel in skalja! Vkljub temu skušamo še enkrat prodreti do prejšnjih postojank, nahrbtnike ali tornistre čez glave, da nas varujejo skalja. Vržemo se na tla, nahrbtnike in telečnjake kot področje, in kmalu prično naše puške pokati proti vrhu kope. Kdor nima drugega zaklona, si v naglici napolni nahrbtnik z zemljo. Sila je iznajdljiva!

Tedaj pa prične tudi naša artiljerija, ki so jo ojačile nadaljne poljske baterije in gorski topovi, vmes govoriti, in sicer odvažne besede. Krogle so padale čez nas onstran kope ter podrle tam cele vrste Italijanov. Sum in šund je bil tak, da se ni čuditi, če je marsikdo naših vrlih vojakov pri tem izgubil zavest.

Naša artiljerija je osredotočila svoj ogenj na kopo. Mi smo pa pričeli zopet prodirati: posamič (ne v celih vrstah ali rojih) ali po dva švigeta kvišku ter skočita nekaj korakov navkreber, kjer se vržeta na tla. Tako se polagoma pomakne cela stotnja za lep kos naprej. Naše topništvo nas vrlo podpira, a tudi Italijani nas škropijo s točo granat in šrapnelov. Pa vseeno: le naprej! Marsikdo naših se zgrudi, ranjence spravljajo v ozadje, kjer jih prevzemo sanitetci.

Gori na kopi se je užgalo drevo. Do oblakov švigajo plameni kakor ogromna baklja. Ves vrh je obdal dim ekra-sita. Šele eno uro obdeluje Italijane naše topništvo, a že so se naveličali; sovražnik je pometal orožje od sebe ter zbežal v varnejše kraje ob Soči.

rekonvalescenti in za vojno službo ne-sposobni. Delavske stotnije so zaposle-vali pri zgradbah železnic, pri delih v skladiščih, na kolodvorih, pri zgradbah cest in utrd, večkrat tudi v tvornicah. Ujete podčastnike so začetkoma upo-rabljali za nadzorstvo kot poveljnike vodov, a pozneje so morali ravno tako delati kakor drugi vojaki. Delavna doba je znašala vsak dan deset do 12 ur. Večkrat se je moralo delati tudi ponoči. Nastanjeni so bili vojni ujetniki večinoma v šolah. Hrana ujetnikov je zelo slaba, skoraj nevžitna; enkrat na dan vodena juha, mesto mesa na-vadno ribe, večkrat pokvarjene. Pripe-tilo se je na primer v Kazanu več za-strupljenj. Kot prihuha se je dajala ku-hana pšenica. Dalje je dobil vsak mož dnevno polovico do enega in pol ruske-ga funta kruha, dva kosčka sladkorja in nekoliko sira. Kruh je zelo slab, po-polnoma črn in poln peska. Vojni uje-tniki ne dobe obleke in ne perila. Ho-diti morajo zato okoli, tudi podčastni-ki, na pol goli in bos. Vsi so polni uši in niso dobivali niti mila za umivanje. Na pritožbe se odgovarjali ruski vojaki, da je v Rusiji taka navada, da dobi častnik denar za vse, kar potrebujejo vojaki in da si ga pridržijo. Strašno mo-štvo postopa z ujetniki zelo surovo. Ob vsaki priliki bijejo ujetnike z zaušni-cami in jih suvajo z nogami, kar uka-zujejo častniki sami. Vojnim ujetnikom je najstrožje prepovedano, da bi smeli med seboj in s stražo govoriti nemško. Nekega ruskega vojaka, ki se ni držal tega povelja, so pet dni zaprli. V ka-zanski guberniji divja med vojnimi ujetniki legar.

PRODIRANJE NAŠIH ČET VZHODNO OD BREST-LITOVSKEGA.

»Az Est« poroča 4. t. m. iz Jablona: Iz Bresta-Litovskega potisnjene čete iz-kušajo zadrževati naše prodiranje, a njih najlutejše napade krvavo odbijamo in prodiramo dalje, ne da bi se trenutek počivalo. Naše čete se bližajo robu močvir-ja, kar bo naš položaj zelo izboljšalo.

O PADCU GRODNA

pišejo berlinski listi: Grodno je zadnja ruska trdnjava z zunanjim in notranjim pasom utrd. Zunanji pas je bil zelo moderen. Dolg je bil 60 km.

ZAKAJ JE BREST-LITOVSK TAKO KMALU PADEL.

Varšava. »Goniec poranny« poroča iz Brest-Litovskega: Brest-Litovsk je padel predvsem radi eksplozije zaloge streliva novembra 1914. Uničenih je bilo takrat 50.000 topovskih krogel, vsi avstrijski zaplenjeni topovi in intenzivna. Eksplozijo je povzročil nek poljski vojak. Škode niso nadomestili, marveč so še del topov odpeljali v Prasný in v Sadovo-Višnjo pri Lvovu, kjer so ostali. Namesto pričakovanih japonskih topov so se pripeljali le štirje japonski artiljerijski inštruktorji. Po padcu Przemysla je trdnjavski poveljnik Brest-Litovskega general Leimung odpotoval v glavni stan, kjer je poročal o obupnem stanju trdnjave in je prosil pomoči. Imenovali so nato drugega poveljnika, ki pa položaja ni mogel izpremeniti.

OMEJENE ŽELEZNIŠKE ZVEZE MED PETROGRADOM IN MOSKVO.

Pariz, 6. septembra. (K. u.) »Paris Midie« poroča: Od zadnjega četrtka da-lje vozijo med Petrogradom in Moskvo le trije vlaki. Prej jih je vozilo deset. Cenzura je listom prepovedala, da bi bili smeli to naznaniti.

ODESO UTRJUJEJO.

Berolin, 5. septembra. »Nationalztg.« poroča: Že nekaj dni sem utrjujejo Rusi

Odeso tudi na suhem. Utrdbe bodo zelo obsežne.

CAR ODPOTOVAL NA FRONTO.

Petrograd, 5. septembra. (K. u.) Car Nikolaj se je podal na fronto.

BELO MORJE ZAMRZNILO.

Kristijanija. »Aftenposten« poroča, da je Belo morje okoli Arhangelska popolno-ma zamrznilo.

RUSKE IZGUBE DO SREDI AVGUSTA.

Berlin, 5. septembra. »Bazeler Nationalzeitung« piše: Število ruskih častniških izgub od začetka vojske do sredi avgusta 1915 znaša 223.172 in sicer 43.124 častni-kov padlo, 161.443 ranjenih in 18.605 po-grešanih. Celotne izgube moštva se cenijo na pet in pol milijona.

× × ×

NEUTRALCI O UMIKANJU RUSOV.

Kodanj. »Politiken« izvaja: Popol-noma se je izjalovilo Rusom namera-vano strategično umikanje od črte ob Visli do črte Kovno—Brest Litovsk. Kar se zdaj izvaja, ni več strategično, ker odkar je bila prodrt tudi druga črta, se je izpremenilo umikanje v beg, ki ga pač krijejo hrabro se vojskujoče zadnje čete. To niso več tisti Rusi, ki bi določali, kdaj in kam naj bi se umak-nili. Joffrejevo umikanje k Marni je bilo strategično, rusko se z njegovim ne more primerjati, ker je bila franco-ska armada nedotaknjena z rezervami in z blagom. Rusi so pa zdaj brez rez-erv, rekruti stoje zdaj vsi v bojni črti. Zdi se, da je mogoča nova brambna črta za Dnjeprom, a zavezniki tako od-ločno prodirajo, da jo bodo le dosegli. Tudi zveze med posameznimi četami se vedno bolj rahljajo. Zdj se ne na-hajata več le severna in južna skupina, marveč razpada v vedno manjše skupi-ne. Boji med Rigo in Dvinskom tvorijo skupino za se, druga skupina se bori pri Vilni, treja se umika iz Bielostoka ob železnici proti Slominu in Minsku. Rusi, ki se umikajo iz Bresta Litovske-ga proti severu, se bližajo tej tretji skupini, ki tvori zdaj najbrž najmoč-nejšo rusko armado. Četrta skupina se umika iz Bresta Litovskega skozi moč-virja proti vzhodu in jo zasledujejo. Četudi bi se Rusi v južnih skupinah držali skupaj, se mora v bodoče raču-nati s štirimi ali s petimi skupinami, ako se vilniškim četam posreči, da se pri Minsku združijo z največjo skupi-no. Ne smemo se zato čuditi, da je iz-premenil veliki knez načelnika svojega generalnega štaba, katerega čaka tež-ka naloga.

Kristijanija. »Aftenposten« izvaja: Grodno je padlo. Na severu je račun zdaj čist. Preostajata le še trdnjavi Dubno in Rovno na jugu, ki bosta pač tudi kmalu padli. Vzeti ne bo potem več. Dejansko tragično je, če se misli, da je ponosna vrsta trdnjav od Vzhod-nega morja do Galicije padla po oble-ganju manj dni, kolikor mesecev se je včasih potrebovalo za padec kake trd-njave. Dokazalo se je, da umetnost o gradbi trdnjav ni tako napredovala, kakor je napredovala umetnost o njih uničenju. Važnejši kakor padec Grodna je položaj v deželah ob Vzhodnem mor-ju, ker se Rusi še drže, a to je tudi živ-ljenjske važnosti, ker če napovejo čete na črti ob Dvini, so zelo ogrožene zve-ze zahodno stoječih armad. Ti boji naj-brž odločijo usodo cele vojske.

ANGLEŽI O PRODIRANJU NEMCEV V RUSIJO.

London, 6. septembra. (Kor. ur.) »Ti-mes« poročajo iz Petrograda: Prodiranje

armade generalnega polkovnika pl. Eich-horn proti Oranyju in nadaljni razvoj po-polnoma dokazuje, kaka nesreča da grozi Rusiji. Najhujše posledice udarcev za hrbtom je odvrglo pravočasno izvedeno rus-ko umikanje v črto ob Njemeni, popusti-tev levega brega reke do Grodna in iz-praznitev grodnjskih utrd na levem bre-gu. Prodiranje sovražnika na njemenski bojni črti od Olite proti črti Orany—Mereč je bilo izvedeno z veliko silo. O delnih strategičnih uspehih ruskega prodiranja pri Vilkomiru je še prezgodaj, da bi se moglo sklepati, če je bilo rusko prodira-nje pri Viliji samostojno ali če je šlo le za pomožno operacijo.

NEMŠKI ODGOVOR NA RUSKA RAZ-MOTRIVANJA O BOJNEM POLOŽAJU.

Berlin, 6. septembra. (K. u.) Wolf-fov urad poroča: Petrograjska brzojav-na agentura razširja dne 3. septembra daljše pregled o položaju. Namen ozna-čuje ta-le stavek: »Vojaški krogi in vojaški sodruidniki listov so glede na položaj upravičeni, da ugovarjajo vsa-kemu, ki bi dvomil, da se je dejansko izpremenil položaj na vzhodnem boji-šču.« — Opazovalci dogodkov na ru-skem bojišču store najboljše, da se dr-že dejstev, med katerimi se slabo uje-ma tisti dan, ko je izšla petrograjska izjava: padec Grodna, z naskokom zavzeto območje pri Friedrichstadtu ob Dvini in zmage v vzhodni Galiciji.

× × ×

POSVETOVANJA POD CARJEVIM PREDSEDSTVOM.

Petrograjska brzojavna posredovalni-ca poroča: Dne 4. t. m. je otvoril car po-sebna posvetovanja glede na enotnost narodne obrambe. Posvetovati se name-ravajo: 1. Organizacija transportnih sred-stev. 2. Preskrba z živili. 3. Dobava voj-nega materiala in streliva. Prvi je govoril car, za njim vojni minister Polivanov, predsednik državnega sveta Kulomsin in predsednik dume Rodsjanko.

DVA VIŠJA POVELJNIKA RUSKE ARMADE.

Petrograd. Načelnik šeste armade, generalni pobočnik Ruski, je imenovan za poveljnika armade na severni bojni črti in poveljnik 4. armade, general pehote Evert, za poveljnika armad ob zahodni bojni črti.

RUSKI VOJNI MINISTER O POLOŽAJU.

Iz Kristijanije se poroča: »Vossi-sche Ztg.« Dopsniku »Timesa« je izja-vil ruski vojni minister Polivanov: Obžalujem, ker ne morem v London, da bi se posvetoval z lordom Kitchenerjem, ki ga smatram za svojo avtoritet glede na organizacijo armad. Se-stavljamo zdaj nove armade, ki bodo štele dva milijona mož. Uriti jih mora-mo približno toliko časa, kolikor časa uri Anglija nove čete. Naše armade se umikajo zdaj počasi v svoje nove po-stojanke. Zanimanje se osredotočuje na Vilno, kjer se bo najbrže bila važ-na bitka. Za boje pozimi je vse pre-skrbljeno. Nove milijonske armade, ki nastopijo spomladi, se urijo v veliki daljavi od bojišča. Nervozni nismo. Petrograd je popolnoma zavarovan za morebiten napad. »Rječ sodi, da postane general Polivanov ministrski pred-sednik, ker zahteva čas odločnega moža.

GENERAL POLIVANOV POSTANE RUSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK.

London, 6. septembra. (K. u.) »Ti-mes« poročajo iz Petrograda: »Kurier« poroča: General Polivanov postane ministrski predsednik, in sicer zato, ker bi ne mogel proti njemu kot vojaku uspešno kandidirati kak parlamenta-rec, kakor proti civilistu Krivošinu.

RUSKA DUMA SKLENILA OBŠIRNE POZIVE POD OROŽJE.

Kodanj, 6. septembra. (K. u.) Ber-lingške Tidende poroča iz Petrograda: Državna дума se je pečala zadnje dni z vprašanjem, kako izpolniti arma-do. Sklenili so, naj se vpokliče držav-na bramba prvega poziva in da naj se pozove pod orožje tudi drugi poziv, ki obsega vse tiste, ki niso sposobni za orožje, a njih telesne napake niso tako velike, da jih lahko uporabljajo za go-tove vojne službe. Veliko število izur-jenih vojakov bi postalo prosto za službo v bojni črti.

RUSIJA IZDA ZA TISOČ MILIJONOV BANKOVCEV.

Petrograd, 6. septembra. (K. u.) Državni zbor je prihrdil sklepu dume, po katerem se pooblašča vlado, da sme izdati za tisoč milijonov rubljev ban-kovcev.

VZNEMIRJENJE NA FINSKEM.

Stockholm, 5. septembra. Na Finskem vlada veliko vznemirjenje radi nemškega izkrcavanja. V Helsingforsu so podminirali hiše, da jih v slučaju nemškega vpada raz-strele.

Trdnjava Luck.

12.000.000 BEGUNCEV V RUSIJI.

»Rusko Slovo« poroča, da cenijo število beguncev v Rusiji do zdaj na 12 milijonov. Kdor nima uradno določenega bivališča, mora takoj odpotovati v Sibirijo.

× × ×

ŠKODA NA VZHODNEM-PRUSKEM.

Berolin, 5. septembra. Dognalo se je, da so Rusi na vzhodnem Pruskem porušili 24 mest, okoli 600 vasi, 300 graščin in več kot 80.000 poslopij.

BEGUNCI SE SMEJO VRAČATI V VZHODNO PRUSIJO.

Begunci se smejo vračati v celo vzhodno Prusijo, tudi v obmejne okraje.

× × ×

POSVETOVANJA POLJSKIH VODITELJEV.

»Berl. Tageblatt« poroča: V Varšavi se vrše posvetovanja poljskih voditeljev iz Galicije in Poljskega. Predložen je bil načrt izjave, ki se bo nanašala na političen položaj.

polna nesreča je zadela komaj devetnajstletno mirenko dekle Klara Ferfolja. Krogla ji je ondesla spodnjo in zgornjo čeljust, ji poškodovale jezik in jo ranila v nogo. Dekle je izgubilo svojo govornico in se potom pisanja sporazumeva z domačini. Res obžalovanja vreden slučaj.

Ko so prileteli le šrapneli v vas, se Mirenci niso dosti bali, a granate so jih napravile nekoliko bolj nervozne. Zato jih je nekaj odšlo, drugi pa odhajajo z živino zjutraj iz vasi in se zopet zvečer vračajo v svoje domove.

Bilje v sovražnem ognju.

Tudi Bilje so bile zadnje dni cilj sovražnih granat.

»Vremensko« poročilo iz goriške fronte z dne 1. septembra 1915.

Pri Gorici ozračje razmeroma mirno, na Krasu pa se je vsled burje Cadorna lahko prehladil, ima napade in — kašlja. Vipavska »vremenska« opazovalnica.

Italijani pričeli ceniti Avstrijo.

Milan, (K. u.) »Corriere della Sera« izvaja glede na Cadornovo poročilo o živahnem železniškem prometu v Gorici in o dohodu novih avstrijskih čet na laški bojni črti, da bi bilo priporočljivo, če bi Anglija in Francija izdelani in nakupljeni vojni material razdelile med zaveznike in naglašajo, Avstrija se je preveč podcenjevala in je pokazala ob koncu vojske šele svoje veličastno velikost glede na svojo realno in avtonomno energijo.

Novi pozivi na Laškem.

Curij. Lahit letnika 1896. in tisti, ki niso bili l. 1895. potrjeni, bivajoči v Švici in v Franciji, so pozvani pod orožje. Na prebiranje so pozvani vsi vojaški oproščenci letnikov 1892. do 1894. Trdi se, da namerava Italija do bodoče spomladi podvojiti svojo armado.

Japonci in evropska vojska.

»Rusko Slovo« poroča iz Tokia: Japonska vlada je izjavila, da je pripravljena, da odpošlje v Evropo večjo armado. Japonski veleposlaniki v Petrogradu, Parizu, Rimu in v Londonu se pogajajo o tem.

»Temps« pripisuje imenovanje dosejanega japonskega poslanika v Parizu, barona Ischija, velik pomen za udeležbo Japonske pri vojnih ciljih četverosporzuma. Denarna sredstva za nabavo nove japonske municije bodo takoj na razpolago, ne da bi bil za to vprašan parlament. Ministrski predsednik Okuma je govoril z ruski mposlanikom, nakar se je vršil najvišji japonski vojni svet.

»N. Fr. Pr.« poroča iz Ženeve z dne 2. t. m.: Japonski poslanik v Rimu, Hayashi, ki se tačas mudi v Parizu — on se je vedno potezal za oboroženo posredovanje Japonske na evropskem bojišču — je izjavil sotrudniku »Petit Parisien«, da bo svet presenečen nad tem, kar bo Japonska še storila za zaveznike; bilo bi pa prežgodaj objaviti podrobnosti, ker bi se s tem koristilo sovražniku. Hayashi se je izognil vprašanju, če namerava Japonska sodelovati ob Dardanelah.

Zanimivo je, da je peterburški japonski poslanik zastopnikom nevtralnih držav hitel zatrjevati, da so vesti o vmešavanju Japonske neresnične.

Italijanske aspiracije.

(Konec.)

Na drugi karti gre meja pod Klekom in od tu v morje pred Reko. Tu je ostal risar neodločen, ali bi ne bil pograbil tudi Reko. Zal mu je Reke, a ve, da je to staro hrvaško mesto, odkoder so naši dedi zadali beneškim Italijanom toliko strašnih udarcev. »Najbolje je,« je rekel, »da ostane tudi v bodoče »corpus separatum«, da jo pokrijem s temno barvo in da vprašam za svet njenega bivšega župana Bačiča in obč. svetnika Hodnika, tistega, ki je še nedavno navduševal Lahe, naj se ne boje Slovanov; 3 do 4 stotisoč jih bodo lahko prebavili. Meja se vleče sramežljivo po morju pred Reko, se zaobrne v Morlaški kanal, je malo bolj oddaljena od Senja, kakor da se boji junaškega duha Ive Senjanina, se vleče skozi senjska vrata, zapuščajoč za seboj rumeno sled in gre semtertja kakor brez glave med Privčem in Rabom, med Lošnjem in Silhom ter izgine na odprtem morju. Nekje izpod morske gladine se je potegnila zopet na hrvaška tla. Meja se prične pri Trebinju, se vzdiguje na Visočico, Palanko, Kučino koso, na Dinar izza Knina in gre nazaj po bosensko-dalmatinski meji do Pelješca. Tukaj se spušta k morju pri Nauma, a od srede polotoka gre zopet ob dalmatinski meji do Špiča in se prav nič ne ozira na svoje zaveznike Črnogorce. Saj imajo oni košček obrežja, a s svojih gora se morejo tudi tako napužiti krasnega razgleda na Jadransko morje, drugega jim pa tako ni potreba. Druga stvar je s Srbijo. Ta zahteva

Izgube laških častnikov.

Lugano. Zasebna statistika, posneta po smrtnih naznanilih v laških listih, je dognala, da sta padla dozdej 2 laška generala, 64 štabnih častnikov, 138 stotnikov in 478 drugih častnikov.

Navdušenje v italijanski armadi.

Geni. Iz Milana se poroča: Vojno sodišče je obsodilo 112 vojakov radi prekucijske propagande in agitacije na bojišču v daljši zapor.

Bolezni v Italiji.

Lugano, 6. septembra. (K. u.) Laška vlada je prisiljena, da mora v vseh krajih uvesti izredne odredbe glede na javno zdravje. Po obsegu ukrepov se sklepa, da računajo z razširjenjem nevarnih nalezljivih bolezni. List »Solo« poroča, da radi nemške prepovedi izvoza primanjkujejo zdravila in obveze, kar se zelo čuti. Zdravila, kar jih je še, so zelo draga.

Ruski predlogi Italiji.

Budimpešta. Prvi laški veleposlaniki tajnik v Petrogradu, princ Alliata, potuje v Rim, da na željo ruske vlade poprosi, naj Italija v Dardanelah takoj nastopi. V Petrogradu niso zadovoljni, ker škili Italija po Mali Aziji in zahtevajo pomoč na Dardanelah.

Lugano. V Rim je došlo 2. t. m. angleško-francosko odposlanstvo z Dardanel, da se posvetuje z vojnim ministrom in z vojnim vodstvom.

Italijanom ne diši pomoč Grške.

Milan, 6. septembra. (K. u.) Atenski dopisnik lista »Corriere della sera« poroča, da bi pomoč Grške sporazumu le malo koristila. Venizelosu povzročajo tudi preglavice izčrpani državni gmojni viri.

izhod na morje. Za to je Italija velikodušno poskrbela. Glej, imajo izhod pri Naumu! Ni širok: za dva človeka širok; ali kadar se govori o izhodu, se več ne razume. Tako bo mogoče, da se po dva in dva skopljeta v tem zalivu Jadranskega morja, ne da bi videla morja samoga, katero zakriva Pelješac; če bodo pridni, bodo smeli zapluti okoli polotoka v laško morje. Izvažali bodo lahko tudi svoje blago ali samo toliko in tako, kakor bo dovolila gospodarica Italija. Prvi pogoj bo na vsak način uporabljen izključno laških proizvodov in »infiltracija« dežele z laškimi sinovi, katerim je postalo doma pretesno.

Naše orožje bo poskrbelo, da bodo vse laške aspiracije padle v vodo!

Boji na zahodu.**Nemško uradno poročilo.**

Berlin, 4. septembra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana: **Položaj neizpremenjen.**

Najvišje vojno vodstvo.

Berolin, 5. septembra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana: **Nobenih bistvenih dogodkov.**

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko poročilo

z dne 1. septembra zvečer: Artiljerijska podjetja v odseku severno od Arrasa, v ozemljih Roye in Quenneviers. Sovražnik je vrgel nekaj granat na Soissons in Reims. Naša artiljerija je naperila jako uspešen ogenj proti sovražnim strelskim jarkom ob Aisni in v Champagni. V Argonih so obmetavali Nemci čez dan našo fronto večkrat z minami in artiljerijskim ognjem različnega kalibra, posebno med sotesko Houyette in Fontaine-aux-Charmes. Naše baterije in v strelskih jarkih nahajajoča se bojna orodja so odgovarjala in prisilila sovražnika k molku. V Vogezih precej ljut artiljerijski ogenj na Ban-de-Saptu in na Combelkopfu.

Naša letala so v noči od 28. na 29. avgust bombardirala nemške zgradbe v Ostende, tabor v Middelkerke in kolodvor Thourout. Sovražna letala so obkladala z bombami Luneville. Javljalo se o žrtvah med civilnim prebivalstvom.

Preosnove v francoskem vrhovnem poveljstvu

Berlin. Iz Bazela se poroča: V francoskem višjem poveljstvu nameravajo izvesti važne izpremembe. Dosedanji generalni rezident v Maroku, general Lianthey prevzame baje važno poveljstvo na zahodni bojni črti, General Foch postane načelnik generalnega štaba. Več radi starosti vpo-kojenih generalov nameravajo zopet nastaviti. Tudi general Pau prevzame neko poveljstvo. Poveljnike trdnjav Belfort in Verdun so izmenjali.

Zakaj se odlašajo velika ofenziva na zapadu.

Iz Lugana se poroča dne 2. septembra: Kakor famozni polkovnik Barone si danes

Nov laški poraz pri sv. Martinu.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 4. septembra. Uradno se poroča:

Od brezkoristnih napadov na visoko planoto Lavarone in na tolimsko območje je delovanje Italijanov vidno ponehalo. Izvzemši artiljerijskih bojov se je vršil le pred južnim delom tolimskega območja boj, ki zasluži, da se ga omeni. Sovražnik je bil odbit kakor vedno. Ista usoda je doletela danes zgodaj zjutraj italijanski napad v Dolomitih od Bodenalpe proti Innichenriedlu.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 5. septembra. Uradno se poroča: Italijani so razvijali včeraj na Dobrodolski visoki planoti povišano, a popolnoma brezuspešno delovanje. Po ljutem obstreljevanju posameznih prostorov z njih artiljerijo vseh kalibrov so poizkušali že dopoldne več sunkov ob cesti zahodno od Sv. Martina. Bili so odbiti. Naša artiljerija je uničevalno učinkovala na nazaj bežeče množice. Proti večeru je postal artiljerijski ogenj ljutejši, sledili so mu zopet posamezni napadi pehote, ki so se vsi izjalovili z velikimi izgubami za Italijane.

Na južnem Tirolskem sta bili zapodeni dve sovražni stotniji, ki sta napadli naše postojanke v Marcu.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijanska uradna poročila.

1. septembra. V zgornji dolini Noce je otvorila naša artiljerija ogenj na sovražne okope nasproti postojankam, ki smo jih nedavno osvojili na zgornjem koncu doline, in prisilila sovražno posadko, da je izpraznila del postojank. Sovražna artiljerija na Monte Panarota v Luganski dolini je znova začela obstreljevati Borgo, ki ga je bilo prebivalstvo že zapustilo, in okolico Cherza. V dolini Cordevole je sovražna artiljerija obstreljevala Caprile in poškodovala tamošnjo bolnišnico.

V Bovškem kotlu je vrgel sovražnik mnogo zažigalnih granat na ta kraj in ondi znova povzročil požare. V noči 31. avgusta je započel sovražnik učinkovit napad na naše postojanke na pobočjih Monte Rombona, a naperil je proti njim le zelo živahen artiljerijski in pehotni ogenj.

Na Kraški planoti je podvzel sovražnik med hudo nevihto pozno zvečer dne 30. avgusta dva napada, o čemer je spuščal svetilne rakete; našim četam se je pa posrečilo, da so z dobro merjenim ognjem odbile oba napada.

Z drznimi polizvedovanji proti sovražnim četam se je ugotovilo, da sovražnik posadke v strelskih jarkih nadomešča s svežimi, šele v zadnjih dneh na fronto dospelimi četami. Nenavaden delavnost, ki jo razvija sedaj sovražnik s topovskim in pehotnim ognjem ter z metanjem bomb, ima torej, kakor se zdi, ta namen, da prikriva gibanje čet.

2. septembra. Sovražna artiljerija je nadaljevala obstreljevanje Borge in Val Sugane ter otvorila ogenj na Roncegno, kjer je povzročila požare. Naša artiljerija je obstreljevala municijsko zalogo na Andertski alpi v Sekstenski dolini in jo pognala v zrak; uspešno je tudi obstreljevala sovražno artiljerijo v Jezerski dolini nad predilskimi utrdbami. Tudi ena izmed kupol forta Hermann severno od Bovca je bila zadeta. Sovražna baterija srednjega kalibra je izstrelila nekaj granat na železniško postajo v Krminu, ki pa niso napravile škode.

V odseku Velikega Pala se je s polizvedovanji naših čet proti sovražnim postojankam dognalo, da je ostalo v nekaterih strelskih jarkih, ki jih je sovražnik nedavno izgubil, 103 mrličev. Tudi na Kraški planoti je sovražnik izpraznil nekaj strelskih jarkov in pustil v njih mnogo orožja in municije, kar so naši vojaki zbrali.

3. septembra. V dolini Höhlenstein je poizkusil sovražnik še enkrat napasti naše postojanke na Monte Pianu, a je bil s težkimi izgubami odbit. V odseku Peralba je bil sovražnik zasedel skrbnasto gorsko grmado Monte Chiadenis in Montage Avanza med Val di Sesis (Piave) in Fleensbachom (Degano). Naše čete v zgornji Pivski

in Deganski dolini so vzajemno sodelujoč podvzele vrsto operacij, da bi pregnale sovražnika iz onih važnih postojank. Spretno pripravljeno in s trdovratnostjo in drznostjo izvedeno podjetje nas je dovelo v zagotovljeno posest cele grmade kljub živahnemu delnemu odporu nasprotnika, ki smo ga morali potiskati z višine na višino gor do obeh strmih vrhov Ciadenisa, kjer so se držali majhni oddelki, ki so bili trdno zakopani. Zvečer 1. septembra so poizkušale ogromne sovražne moči, ki so jih podpirali žarometi, napasti izgubljene postojanke, a bile so popolnoma odbite.

Na Kraški planoti se je neki lasten naš oddelek v odseku Griže brdo s spretnim manevriranjem skoro brez boja polastil nekaterih sovražnih strelskih jarkov. Naše letalo je uspešno metalo bombe na sovražna taborišča ob cesti Kostanjevica—Vojsčica.

Neiskreno in zahrbtno laško uradno poročanje.

Dunaj, 5. septembra. (K. u.) Iz vojne časnikarskega stana se poroča 5. t. mes.: Neiskrenost in zahrbtnost laških poročil dokazuje v polni meri uradna izjava »Agenzie Stefani« z 19. avgusta dopoldne, v kateri se prerokavajo s poročilom avstrijskega generalnega štaba z dne 13. avgusta. Naše uradno poročilo obsega, ko omenja brezuspešne boje ob tirolski meji južno od Schluderbacha, opazko, da je Italijane, ki so šli nazaj, obstreljevala njih lastna artiljerija. Tega stavka si pa nihče ni mogel tolmačiti drugače kakor tako, da se je to zgodilo vsled brezmišelnih napake laške artiljerije. Italijanski vladi se je pa poljubilo, da je v svoji izjavi stvar tako zasakala, da se je hotelo reči, laška artiljerija je obstreljevala svojo lastno pehoto, radi njene bojazljivosti in na to napačno in samovoljno podmeno izpušča »Agenzia Stefani« celo povodenj napadov na Avstrijo. Ta lažnjiva ali pravzaprav nameno zavita razlaga spominja na to, da je uradno mesto, ki je povzročilo komunikacije »Agenzie Stefani«, ravno tisto, ki je med vojsko v Libiji v najširšem obsegu skrbelo za to, da je bilo omejeno italijansko poročanje. Italijanom pač ne pristojajo, da govorijo zday o resnicoljubnosti poročanja, ko so najeklatantnejša dogodka dokazala njih neiskrenost; prikrivali so namreč zavetje Kovna 36 ur in potvorili so poročilo nemškega generalnega štaba 18. avgusta. Zdi se tudi, da je »Agenzia Stefani« pozabila, kako lažnjivo je tolmačila naše poročilo, da bi bilo nemodro, če bi junaštva in krasne uspehe naših čet zmanjševali, ki jih izkuša zmanjševati sovražnik s svojimi zlaganimi psovskami.

Dunaj, 6. septembra. (Kor. ur.) Iz vojne poročevalskega stana se javlja: Popravek k italijanskemu vojnemu poročilu z dne 3. septembra. Monte Chiadenis, Bladnersko sedlo in Monte Peralba so prej k slej v lastni posesti. V celem odseku se ni izgubila niti ped zemlje. 1. septembra je poizkušal sovražnik napad na Blanderško sedlo in Monte Peralba, a je bil z izgubami odbit. V zadnjih dneh so se patrole ponoči priplazile do žičnih ograj in kritij pri Casera Sissanis in prizadevale sovražniku z ročnimi granatami izgube. Monte Avanza je bil vedno v italijanski posesti in nismo proti njemu nikoli podvzeli nobene večje akcije. Samo majhne, spretno vodjene patrole so se opetovano poslale proti sedlu in med Avanza in Monte Chiademis, da so nasprotnika vznemirjale.

Obstreljevanje Mirna.

Medtem ko je Gorica zadnje dni kolikortoliko prosta italijanskih šrapnelov in granatnih pozdravov — nekaj granat sicer vsak dan prileti, a za te se Goričani malo več zmenijo —, so začeli sedaj Italijani ogrožati z granatami Miren. »Slovenec« je že poročal, da so pred dnevi vzeli na muho mirenso cerkev in jo precej poškodovali. Pri cerkvi so pričeli in svoje delo nadaljevali. Posebno ljuto so obstreljevali Miren z granatami v nedeljo, dne 29. avgusta. Izstrelili so ta dan na Miren krog 100 granat, ki pa so eksplodirale večinoma na polju in ranile samo eno kravo. (Cadorna je v svojih poročilih jako natančen in bo vestno tudi ta uspeh z vso gotovostjo zabeležil.) Najbolj je trpel Gorenji Miren, Dolenji prav malo. Dosedaj je bilo ranjenih več ali manj občutno krog 7 Mirncev. Zelo žalostna in ražijke

prizadeva tudi »Tribuna«, da bi naslikala položaj tako, kakor bi se bila velika ofenziva na zapadu odgodela iz posebno zvitega proračunanja, da se Nemčija čisto gotovo uniči. »Zavezništvo«, tako piše »Tribuna«, čuti, kako jim dan na dan rastejo njihove sile. To kaže, da ravno v tej zavesti svoje rastoče moči vedno bolj odlašajo ofenzivo. Sicer sta se pa obe vojski tako zakopali in utrdili, da bi šla ona armada, ki bi napadla, v gotov pogin, razen če bi imela ogromno številno premoč. Angličani in Francozi zato raje prepuščajo času, ki je njihov najboljši zaveznik, da ugonobi nemške armade in nemško narodno premoženje.

Obstreljevanje Münstra.

Berlin, 6. septembra. (K. u.) »Wolff« poroča iz Strassburga: Način francoskega vojskovanja znači trajno obstreljevanje mesta Münster. Mesto je že nekaj dni popolnoma izpraznjeno, a vključno temu je Francozi neusmiljeno obstreljujejo. Ponoči 5. t. m. je pogorelo 40 hiš. Tudi na cerkve se Francozi ne ozirajo.

Francoski načrti.

Francozi imajo zbranih 200.000 do 300.000 mož, da napravijo splošen naskok na postojanke, ki obvladujejo Mühlhausen.

Pegoud mrtev.

Pariz, 2. septembra. »Agence Havas« poroča: Tekom junaškega boja, ki se je v tork zvečer vršil nad Petit Croix, je našel podporočnik Pegoud slavepolno smrt za domovino. Pegoud, ki je sam na krovu letala napadel neko nemško letalo, je postrelil več travov patron s svojo strojno puško, ko so ga zadele nemške kroglice ter je bil takoj mrtev. Letalo je treščilo navzdol in padlo med francoskimi črtami na tla.

Gibanje na Balkanu.

POLITIKA RUMUNIJE.

Bukarešt, 6. septembra. (K. u.) »Journal de Geneve«, ki je objavil zadnje čase več novic o rumunski politiki, ki so bile več ali manj tendencične. Bralce moremo le svariti proti raznim kombinacijam glede na stališče Rumunije.

Bukarešt, 6. septembra. (K. u.) Dementi »Independance Roumaine« meri očitno na tisto poročilo lista »Journal de Geneve«, ki trdi, da se je dosegel sporazum med Rumunijo in državami sporazuma štirih tako, da se izpolne želje Rumunije in da se še ni obvezala, da ne dopusti prevoza streliva.

Lugano, »Secolo« poroča: Srbski odgovor sporazumu izjavlja, da odstopi nekaj ozemlja Bolgariji proti odškodnini avstrijskega ozemlja.

ODPOVED RUMUNIJE ŠTIRISPORAZUMU.

Frankobrod, 3. avgusta. Z Dunaja se poroča »Frankf. Ztg.«: Kakor se zdi, je Rumunija zadnjo ponudbo entente odbila s pojasnilom, da so ogrske trdnjave zelo močne in da se vsled tega zdi, da je ruska ofenziva nemogoča, nasprotno pa je Rumunija odprta dežela.

Od Grčije se pričakuje stroga nevtralnost. Poslaništvo Gryparisa v Carigradu, kjer je imenovani persona gratia, je bilo od Venizelosa potrjeno.

ODGOVOR SRBIJE SPORAZUMU.

Frankobrod, (Kor. ur.) »Frankf. Ztg.« poroča, da države sporazuma o vsebini odgovora Srbije strogo molče, a nekaj se je izvedelo. Že pred dnevi se je govorilo, da je Srbija voljna sporazumno z Grško odstopiti Bolgariji del nekdanjega vilajeta Bitolj, katerega zahteva Bolgarija celega. Srbska in grška vlada zahtevati, da ostaneta Srbija in Grška sosedni. Ne verujejo, da bi Bolgarijo popolnoma zadovoljili, a upajo, da se bodo pogajanja s sodelovanjem Venizelosa uspešno nadaljevala. Kako pritiska sporazum na Bolgarijo, nam dokazuje glasilo laške vlade »Corriere della Sera«, ki zagotavlja Bolgariji globoke, stare simpatije Italije, a grozi za slučaj, če bi se poizkušala približati osrednjima velevladstvom, z bičem in končno s koncem narodnega obstoja Bolgarije.

Solun, 6. septembra. (K. u.) Grški listi poročajo s poučene strani: Odgovor Srbije na noto sporazuma je bil izročen dne 3. t. m. Srbija je baje izjavila, da sprejme predlagane in teritorialne koncesije, a glede na varnost svojih bodočih mej je stavila več pridržkov in pogojev, da se ozemlje ne odstopi tako, marveč šele takrat, ko bodo gotove že nove srbske meje.

BOLGARIJA IN SRBIJA.

Sofija, 6. septembra. (K. u.) Agence Telegraphique Bulgare poroča: V vojski obrekovanja, katero je podvzela Srbija proti Bolgariji, se Srbija ne straši nobenega sredstva in se ne plaši tudi pred mistifikacijami. Gotovi srbski listi objavljajo poročila, ki ga izmišljeno podtikajo Reuterju, da je baje prepuščila Bolgariji Turčiji med vojnim materijalom tudi štiri 12palčne topove, ki

so jih Turki takoj odposlali na Dardanele. To v Nišu izmišljeno poročilo jasno kaže, da izrabljajo Srbi dobro vero svojih zaveznikov.

BOLGARIJA GRŠKA IN SRBIJA.

Genf. »Temps« poroča iz Dedeagača: Bolgari hitro utrjujejo utrdbe ob bolgarsko-grški meji. Pri Nevrokopu so zgradili nove črte in jarke. Višji bolgarski častniki nadzorujejo nove zgradbe. Bolgarska vlada je odpustila vse grške, armenske in laške delavce, ki so delali v rudokopih bakra kakor tudi nekega belgijskega rudniškega ravnatelja.

NOV ANGLEŠKI POSLANIK V SOFIJI.

Sofija, 5. septembra. Kralj je sprejel novega zastopnika Angleške O' Beirna, ki mu je izročil poverilna pisma kot pooblaščen minister v izredni misiji na bolgarskem dvoru.

DOGOVOR MED SPORAZUMOM IN GRŠKO.

Atene, (K. u.) Podpisali so dogovor med sporazumom in Grško glede na trgovino in plovbo. Grška se obveže, da prepreči vojno tihotapstvo. Prostega izvoza tobaka in surovin sporazum ne namerava ovirati in dovoli izvoz blaga iz Anglije in njenih naselbin za notranjo potrebo Grške. Grških ladij ne bodo več preiskavali.

SRBSKI LETALEC NAD NOVIM SADOM.

Novi Sad, 5. septembra. Včeraj se je pojavil nek srbski letalec nad mestom. Krožil je v višini 300 m in se kmalu vrnil, ne da bi metal bombe.

ČRNOGORSKI KRALJ NA BOJNI ČRTI.

Rim, (K. u.) Agenzia Stefani poroča dne 3. septembra iz Cetinja: Kralj Nikolaj si je včeraj ogledal črnogorsko hercegovinsko bojno črto in je pozival vojake na nove žrtve z ozirom na sijajno bodočnost in na končno zmago Črnogore in Srbije.

ČRNOGORSKI KRALJ NA GRŠKEM IN V ITALIJI.

Atene, 30. avgusta. (K. u. Zakasnelo.) Črnogorska kraljeva dvojica je danes zapustila Atene, da se poda v Italijo.

PORAZ ESSAD PAŠE.

London, »Times« poročajo iz Aten 31. m. m.: Iz Skadra se poroča o ljutem boju čet Essad paše z Miriditi. Essad paša je bil premagan. Miriditi so ujeli 50 nasprotnikov. Padlo je 215 pristašev Essad paše.

Turčija v vojski.

USPEHI ANGLEŽEV NA GALIPIOLSKEM POLOTOKU.

»Reuter« ima uradno poročilo, da so Angleži zavzeli neko važno pozicijo na Gallipoli in da so Turki imeli težke izgube.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN V EGEJSKEM MORJU POTOPIL ANGLEŠKI TRANSPORTNI PARNIK.

Carigrad, 2. septembra. Glavni stan poroča: Angleški transportni parnik »Sawsland« je v Egejskem morju potopil nemški podmorski čoln. Velik del četa, ki jih je vozil »Sawsland«, je utonilo. Ob Dardanelah in na drugih frontah nobene bistvene izpremembe.

RUSKI NAPAD NA TURKE PRI ARAKSESU ODBIT.

Carigrad, 6. septembra. (K. u.) Iz Erzeruma se poroča: Sovražnik je ponoči severno od Araksesa presenetljivo napadel turške čete. S krepkim protinapadom so bili Rusi odbiti. Bežali so v neredu. Turki so jih zasledovali in metali bombe do njihovih utrd. Ruske izgube so bile velike. V Livas je došlo 400 Rusov, ki so bili pred kratkim ujeti.

Vstaja v Indiji.

Carigrad, 6. septembra. (K. u.) Listi poročajo avtentično: Indijski vstaji so porušili nek most pri Travandoru in železniško progo v obmejnem ozemlju Beludžistana. Afganci so uničili mesto Lorele in tamošnje vojašnice Beludži in Afganci korakajo proti Quetti, glavnemu mestu angleškega Beludžistana.

Razna poročila.

RUSI ZAHTEVAJO, NAJ NJIH ZAVEZNIKI ODLOČNEJE NASTOPAJO V BELGIJI IN NA DARDANELAH.

Rim, 6. septembra. (K. u.) »Giornale d'Italia« objavlja iz Petrograda brzojavko, ki nujno zahteva, naj zavezništvo krepkeje nastopajo v Belgiji in na Dardanelah, da se zniža sovražni pritisk na rusko armado tako, da bodo morali vsaj 10 armadnih zborov drugam odposlati. Če se to hitro ne zgodi, se ruska armada ne more oddahniti

in bi se pred zimo nahajala v najkritičnejšem položaju.

SVETI OČE ZA MIR.

London, 6. septembra. (Kor. ur.) Vasingtonski dopisnik »Timesa« poroča: Zdi se, da se je pričelo resno delo za mir pod pokroviteljstvom katoliške cerkve. »Times« pristavlja: Gotovo to ne bo ničesar koristilo, če so katoličani voljni, da prevzamejo posele Nemčije, ker je predsednik Wilson o položaju v Evropi predbro poučen, da bi veroval na mir v sedanjih razmerah.

ANGLEŠKI POGOJ ZA MIR.

London, Izdajatelj delavskega lista »Independent« se je obrnil do ministrov Asquitha, Selborne, Carsona in Longa z vprašanjem, če soglašajo z izjavo Georgesca, da noben Anglež niti ne sanja o miru, dokler bo stal še kak nemški vojak na francoskih in belgijskih tleh. Ministri so odgovorili, da so to izjavo podpisali.

PREPOVEDANE STAVE O IZIDU VOJSKE NA ANGLEŠKEM.

Scheveningen. Angleška vlada je prepovedala Lloydja sprejemati stave o izidu vojske, ker se je večinoma stavilo, da zmagata osrednji državi.

POGIBELJ PARNIKA »SVEN RINSTROEMA«.

Kodanj, 6. septembra. (K. u.) Ob finskiem obrežju potopljeni parnik »Sven Rinstroem« je zadel med Waso in Mäntylnotom na mino. Parnik je vozil na Finsko železo. O usodi posadke se nič ne poroča.

Primorske novice.

Nadporočnik v rez. Avgust Trojanšek padel. Dne 30. avgusta je padel, zadet v prsi, junaški in priljubljeni g. nadporočnik v rez. Avgust Trojanšek, začasno od 17. pp. pridelen 7. pp. Pokopan je bil 31. avgusta na vaškem pokopališču v bližini bojne črte. Pokojnik je bil kot poštni uradnik v Trstu delaven narodnjak. Gimnazijo je dovršil v Kranju.

Naši slovenski duhovniki na Gorškem in Italijani. Piše se nam: Velečastiti gospod Anton Baloh, dekan kanalski, je med odhodom na Kranjsko pripovedoval iz gotovih virov, da so Italijani pustili drežniškega kurata vč. g. Jos. Kalina na njegovem mestu, ljubljenskega kurata vč. g. Iv. Lebna so premestili v Breginj in 18. julija odvedli v ujetništvo gorenje-poljskega vikarja vč. g. Ivana Franketa.

V italijanskem ujetništvu se nahaja kadet Milan Kolar iz Nabrežine, absolviran jurist. Z njim sta tudi učitelj Lojze Bravničar iz Tolmina in praporščak Jože Vrbah iz Celja. Ujetniki na Laškem so ločeni po narodnosti.

Koliko kruha dobi v Trstu posamezna oseba. Tržaška aprovizacijska komisija je začasno določila, da se daje na izkaznice za eno osebo pol štruce, na izkaznice za 2 do 3 osebe eno štruco, na izkaznice za 4, 5, 6 in več oseb po dve štruci kruha.

Gena petroleja v Trstu se je za enkrat določila na 66 vin. liter za Trst in 68 vin. liter za deželo. Aprovizacijska komisija pa upa, da bodo v kratkem doseple večje količine petroleja na trg, da bo mogoče zadostiti vsem potrebam in tudi znižati cene na prejšnjo stopnjo.

Ljubljanske novice.

Ij Pripravljalni tečaj za vsprejem v srednji šoli. Na javnih mestnih deških ljudskih šolah se odpravi pripravljalni tečaj za vsprejem v srednjo šolo. Poučevali se bodo otroci I., II., III., IV. mestne deške in pa mestne deške ljudske šole v prostorih deželne slovenske trgovske šole v hiši »Slovenske Matice« na Kongresnem trgu št. 7, I. nadstropje, otroci šišenske deške osemrazrednice pa v bivši občinski hiši v Spodnji Šiški. S poukom se prične v četrtek, dne 9. septembra 1915, ob osmih zjutraj. Poučevalo se bo v »Matičini« hiši vsak dan od 8. do 11. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Poučevala se bo pa tudi vsak ponedeljek, sredo in petek mladina II. in IV., vsak torek, četrtek in sobota pa mladina I., III. in nemške deške šole. V šišenski občinski hiši se bo pa poučevalo vsakdelavnik, izimši petek, od 8. do 11. ure dopoldne dopoldne. Oni dečki, ki so se preteklo soboto, dne 4. septembra 1915, dopoldne za vsprejem prijavili pri svojih šolskih vodstvih, naj torej pridejo, če pripadajo I., III., nemški in šišenski deški šoli, k pouku prvič v četrtek, dne 9. septembra 1915, oni, ki pripadajo II. in IV. deški šoli, pa prvič v petek, dne 10. septembra 1915, ob 8. uri zjutraj. Oglasila se pristop se pa še vedno sprejemajo in se staršem nujno priporoča, da ugodne prilike za vzgojo svoje mladine, ki je bila vsled izrednih vojnih razmer toliko časa brez pouka, ne zamude.

Ij Umrli so v Ljubljani: Benedikt Podgornik, pešec, 33 let. — Fran Ilersič, rejelec, 10 mesecev. — Terezina Natlačen, hči odveta, koncipijenta, 10 mesecev.

Pokop polarnega raziskovalca Payerja na Dunaju.

Dunaj, 4. septembra. (K. u.) Danes so položili truplo polarnega raziskovalca Julija viteza pl. Payerja v častni grob na dunajskem centralnem pokopališču.

Dnevne novice.

— Cesar je daroval pogorelcem v Ribnici 3000 K.

+ General pehote Evgen baron Albori umrl. Dunaj, 5. septembra. (K. u.) Bivši deželni načelnik v Bosni in Hercegovini, generalni nadzornik čet, general pehote Evgen baron Albori, je umrl sinoči na Dunaju.

+ Dan slave mariborskega pešpolka.

Dne 26. avgusta je praznoval domobranski pešpolk št. 26 obletnico bitke pri Zukovu. Vojni kurat č. g. Pinter je imel navdušen nagovor na vojake, v katerem je navajal junaštva polka v enem letu vojske. Nato je bila sveta maša. Po sv. maši je divizionar poklical pred fronto 11. stotnijo in pionirski oddelek polka, da se jim posebno zahvali za junaštva ob zavzetju območja pri Černelici dne 8. avgusta. Divizionar je med drugim dejal: »11. stotnija je izvršila slaven čin. Pod vodstvom hrabrega poveljnika, nadporočnika Rakuse, je bila prva, ki je udrila v sovražne žične ovire. Kot prva stotnija v trejem armadnem zboru je izvršila to, kar so preje smatrali za nemogoče. Veliko so k temu uspehu pripomogli hrabri pionirji. Postavljam vas za zgled vsem. V par dneh bomo pokazali nekemu osvojenemu sovražniku, kaj se pravi napasti našo armado. Na gorah tam doli bomo opravičili zaupanje, katero stavi v nas Nj. Veličanstvo in ne bomo pustili niti pedi naše zemlje.« Po tem govoru je polk defiliraj pred divizionarjem. (»Grazer Tagespost«.)

skim poslanikom, nakar se je vršil najvišji — Kadet dr. Fran Železnik ranjen. Dne 27. m. m. je bil ranjen od granate ob Zloti Lipi (Sadarow) kadet dr. Franc Železnik od 53. pešpolka. Nahaja se v bolnišnici Marmarosszigetu. V isti bolnišnici se nahaja še par Slovencev od 17. pešpolka.

— Romanje na Trsat prepovedano. Policijsko ravnanje v Reki je letos iz zdravstvenih razlogov prepovedalo cerkveno posvečevanje na Trsat, ki se običajno vrši dne 8. septembra, isto tudi romanje k tamošnjemu svetišču preko Reke.

Ženska desetnik. Pred kratkem se je z vojaškim vlakom iz Ogrskega pripeljala neka okoli 25 let stara ženska v obleki desetnika. Bila je pravi desetnik, le lase je imela pod čopico. »Desetnika so v Zidanem mostu ustavili, preoblekli v žensko obleko ter oddali v občinski zapor, odkoder so jo zopet poslali nazaj na Ogrsko. Navedenka je rekla, da je spremljevala svojega zaročenca in ker ni drugače mogla z vojaškim vlakom, se je preoblekla v vojaško obleko.

— Som v Kolpi. Pred dnevi je vlovil brodar Kočevar v Radovičih v kopenskem reviru 38 kil težkega soma. Pred leti so tam vjeli soma, ki je tehtal nad 50 kil.

— Umrli je v Gradcu posestnica gospa Nežika Rifelj, vdova Gregorčič roj. Hutter, stara 75 let.

— Umrli je v Ptuj splošnoznani medicar Ludovik Kropf. — V Spodnji Polskavi je umrl nadučitelj Jožef Vodošek.

— Času primerna izprememba. Pod tem naslovom poročajo graški listi, da so na vojašnici v Schlundersu izpremenili napis. Doslej je bilo napisano: »Pešpolk št. 28, kralj Viktor Emanuel III. Italijanski. (To je praški polk.) Sedaj so ta napis odstranili. Na njegovem mestu je z velikimi črkami napisano: »Cesarja Franca Jožefa vojašnica«.

— Neutemeljena obdolžitve. Pred nekaj časom se je obdolžilo Marijo Štrukelj, p. d. Kančevo iz Dravelj, da je v Ljubljani na Frtici kradla branjevki Mariji Marjetič denar, kavo, jajca, mleko in drugo, ter se je to objavilo tudi v časopisih. Sodne obravnave pa so dokazale, da je bila obdolžitve zoper Marijo Štrukelj neutemeljena, ker je bila dne 3. septembra od te obdolžitve tatvine popolnoma oproščena. Dekletu se je podtikala brez podlage tatvina, ki je ona ni storila.

— V 15 letno težko ječo je obsodilo dunajsko deželno brambovsko sodišče armadnega dobavitelja Adolfa Neurona, ker je dobavljal vojni upravi take črevlje, da so po dvadnevni porabi razpadli.

— Zopet na severno bojišče se je podal nadporočnik 17. pešpolka g. Fr. Korent.

— Ni v Drini utonil. Iz Poljčan poročajo: Lansko leto se je s srbskega boji-

Naročajte „Slovenca“!

šča poročalo, da je tukajšnji učitelj Boštjan Krotky dne 9. septembra v Drini utonil. Te dni pa je došlo poročilo, da živi učitelj Krotky v Proseku pri Trstu.

— **Spomin potopljene ladje »Giuseppe Garibaldi«.** Te dni so na morskem pesku blizu Cavtata našli posetnico poveljnika »Garibaldija«. Na nji je napisano: Capitano di Vascello Fortunato Cimen Nunes-Franco — Commandante della R. Nave »Garibaldi«. Na spodnji strani posetnice se nahajajo tri črke: »R. M. I.« (t. j. Reggia Marina Italiana).

— **Oboleli vojni kurat Almer** je že izven vsake nevarnosti.

— **Za varstvo letošnjih pridelkov.** Zasiurjanje letošnje letine za aprovizacijo armade in ljudstva je poleg vojaških odredb izmed najvažnejših pogojev za srečen izid sedanje vojske. V to svrhu pa je treba ne le, da se letina brezhibno spravi pod streho in potem žito pomelje, temveč tudi, da se zares svojemu namenu zagotovi in obvaruje zlasti pred požarom. V tem oziru je c. kr. notranje ministrstvo vnovič opozorilo politična okrajna oblastva na potrebo primernih odredb, ki naj služijo v to, da se letina obvaruje uničenja ali zle poškodbe. Občinstvo pa je ponovno poučiti o veliki važnosti letošnjih pridelkov s pozivom, da naj jih skrbno varuje pred požari in hudobnimi nakanami. Vsem in povsod je skrbeti za to, da se pravočasno prepreči in onemogoči kakršnokoli poškodovanje letošnjih pridelkov.

Cerkveni vestnik.

1. Psalmi et Cantica secundum ordinem in psalterio romano. II. Feria secunda. Razložil Anton Bonaventura, škof ljubljanski; str. 102, velja 1 K 30 vin.

2. Psalmi et Cantica... III. Feria tertia; str. 96; velja 1 K 36 vin.

Izšla sta zopet dva zvezka razlage psalmov, namreč za ponedeljek in za torek. Oba se dobijo v Katoliški Bukvarni. Poprej je izšel prvi zvezek za nedeljo. V uvodu prvega zvezka se piše: »Psalmi razumeti ni lahko. In vendar jih molimo vsak dan. Ali naj bo naša molitev, ki jo opravljamo celo v imenu vesoljne Cerkve, le mehancična, brez smisla, brez čustev, brez srca, golo čitanje temnega berila? Dolžni smo sebi in Cerkvi, da psalme proučujemo, se prizadevamo, da bi jih čim bolj razumeli in potem s pridom in veseljem molili. To velja posebno sedaj, ko je molitev psalmov tako urejena, da izmolimo redno vsak teden vse. Zato je nujno potrebno in rekel bi, kar naša dolžnost, da vzamemo v roke dobro razlago psalmov in jo proučavamo.«

Pogrešane družine s Primorskega.

Ivan Figar, K. k. Landst. Baon Nr. 155, II. Komp., vojna pošta št. 254, išče svojo ženo Marijo s šestimi otroci, doma iz Figovice št. 48, občina Verhole pri Kojškem. — Simčič Franc, 203/97 Mil. Arb. Abt., Szanad, Komitat Torontal, Ogrsko, išče svojo družino, doma iz Kozane. — Beč Franc 203/97 Mil. Arb. Abt., Szanad, Komitat Torontal, Ogrsko, išče svojo ženo z dvema otrokoma, doma iz Vipolže. — Princič Franc, 203/97 Mil. Arb. Abt., Szanad, Komitat Torontal, Ogrsko, išče svojega očeta in mater, doma iz Kozane. — Leopold Princič, K. k. Landsturm Marschbaon 30/156, 2. Komp., vojna pošta 322, išče ženo z dvema otrokoma, svojo mater in tri brate, ki so doma v Gorenjem Cerovem pri Gorici. — Lovrenc Debenjak, K. u. k. Festungsartillerieregiment Nr. 5, 5. Feldkomp., Castelnovo, Dalmacija, išče Karola Peršolja iz Kozane pri Gorici. — Josip Koren, K. u. k. Wachkomp. Nr. 5, vojna pošta 608, prosi, naj se mu sporoči, kje se nahajajo ljudje iz Drežnice pri Kobaridu. — Josip Princič, orožniški asistent v Kranjski gori, išče Franciško Princič s tremi otroci, doma v Šmartnem št. 89, županstvo Kojško. — Josip Gabrovšek, kaplan, Vreme, p. Vremški Britof, išče Antona Pahor, župana iz Opatjega Sela. — Maraž Josip, K. k. 2. Landsturm Wachhalbbaon, 2. Komp., Sv. Petra vojašnica v Ljubljani, išče svojo ženo s 4 otroci in svoje starše, doma iz Št. Ferjane pri Gorici. — Mačus Ivan, K. k. 2. Landsturm Wachhalbbaon, 2. Komp., Sv. Petra vojašnica v Ljubljani, išče svoje starše, 2 sestre in 3 otroke, doma v Št. Ferjanu št. 208 pri Gorici. — Podpisani iščem svoje starše Frana in Marijo Markovčič, vas Slatnik v Brdih h. št. 8. Ako kdo vé o teh, prosim, naj naznani na naslov: Franc Markovčič, topničar, K. u. k. Festungs-Art., Baon Nr. 8, Haubitz Batterie Nr. 11, Feldpostamt Nr. 608. — Išče se Štefanija Kurtin, ki je stanovala pred vojno v Italijo v Vrhovljah z šestimi otroci, županstvo Kojško pri Gorici. Pojasnila želi Anton Kurtin, K. k. Militär Arbeiter Abteilung Nr. 18/17, Feldpost Nr. 53. — Sestra išče svojega brata Andreja in mater Marijo Mateve, Idersko št. 47, in sestro Terezijo Stes iz Kobarida, Primorsko; Marija Ma-

tevc, p. Hoče, Sv. Miklavž pri Mariboru, Štajersko. — Andrej Fikfak iz Fojane 41, v Brdih, išče brata Ivana Fikfak, ki je šel 15. maja k vojakom, in brata Jožefa Fikfak, ki je moral 20. maja k vojakom k Inf. Reg. 97. Poročila na »Slovenca«. — Erzetič Andrej iz Višnjevka 39, v Brdih, išče Jožefa Erzetič, ki je moral 20. maja k vojakom. Poročila na »Slovenca«. — Kdor kaj vé, kje se nahaja Karol Sitar iz Senika pri Kožbani, ki je pri 7. Inf. Reg. in je zadnjič okoli 15. maja bil v Gradcu, naj to blagovoli sporočiti na naslov: Alojzišče, Gorica, Via Ponte Isonzo. — Katarina Kurinčič, p. Hoče, Sv. Miklavž pri Mariboru, Štajersko, išče svojega moža Antona Kurinčič in tri svoje otroke iz Iderskega št. 60 pri Kobaridu, Primorsko, in brata Janeza Kurinčič, Idersko št. 57, ki se zdaj nahaja v vojni.

(Dalje.)

Izpred izjemnega sodišča.

Mladipar Lorenc Slemc leta 1899. v Gradcu rojen, pristojen v Cerklje je, dasi tako mlad že popolnoma pokvarjen, silovit in tujemu imetju nevaren fant. Že v času šolskega obiska se je izkazal kot nepoboljšljiv hudobnež posebne vrste in bil vkljub svoji mladosti že trikrat sodnijsko kaznovan. Ni čuda, da ga imenujejo ljudje najhudoobnejšega fanta cele fare. V Martinjakovi gostilni v Dvorjah se je dne 3. junija t. l. popoldne mudil Valentin Grošelj, posestnik iz Pšate, kjer se je nahajal tudi obdolženec. Okoli 4. ure je zapustil Grošelj gostilno. Ko je bil že zunaj v vasi na potu ob polju, prišel je mahoma za njim Slemc ter ga ne da bi ž njim kaj spregovoril, butnil z obema rokama s tako silo v prsa, da je padel. Na tleh ležečemu je pokleknil na prsa, ter ga začel s pestmi biti po glavi rekoč: »Čakaj, bom jaz nož dobil.« Ko je začel Grošelj klicati na pomoč, ga je obdolženec spustil, pri čemur je ta opazil, da drži obdolženec njegovo denarnico, v kateri je bilo le nekaj vinarjev. Grošelj je hitro zagrabil za na denarnici privezani ključek, nakar je Slemc z denarnico zbežal. Obdolženec je deloma priznava dejanje, taji pa z raznimi izgovori, da je nameraval Grošelja oropati. Sodišče ga je krivim spoznalo in ga na 5 let težke ječe obsodilo.

Nevaren uzmovič. Jožef Oltra, l. 1858. v Podgori rojen, pristojen v Dol, delavec brez stalnega bivališča, je delomrznež in tujemu imetju skrajno nevarni človek. Nič manj kakor 35krat je bil sodno predkaznovan, med tem, v kolikor se je dalo dognati, 14krat zaradi tatvine. Oltra je bil že l. 1903. pred ljubljanskim sodiščem zaradi tatvine iz navade obsojen na 5 let težke ječe. A to ga ni poboljšalo, kajti komaj da je zadobil prostost, se je zopet lotil tujega imetja, vsled česar je bil l. 1909. pri tukajšnjem deželnem sodišču na 13 mesecev težke ječe obsojen. Zadnji kazni zaradi kraje 16 tednov zapora je prestal pri okrajnem sodišču v Kranju dne 31. majnika t. l. A komaj nekaj tednov po prestani kazni lotil se je zopet tujega imetja, kajti na Selu pri Ihanu je delavcu Viktorju Gote vzel 10 K gotovine, in nekaj obleke, 4 prstane, nož, škarje in ruto v vrednosti 60 K. Tatvina na škošo posestnikove žene Lucije Logar in sicer 200 K v gotovini in 5 K vredno uro na škodo Franceta Logar se ni dalo dokazati. Za kazen je prejel Oltra 6 let težke ječe.

36

najnovjših kinematografskih posnetkov z vseh bojišč

danes zvečer v Kino »CENTRAL« v deželnem gledališču.

Poleg tega velika veleefektna z velikim odobravanjem sprejeta drama

! Povratek morskega roparja !

Aktualno: **Bospor in Dardanele.**

Veseloigra:

Levi so tu!

! Jutri nov spored. !

Zahvala.

Žaluoja ob bridki, nenadomestljivi izgubi svojega predragega soproga, dobrega očeta, gospoda

Makso Armič-a

zahvaljujem se vsem onim, ki so s številnimi obiski lajšali bol dragemu ranjencu ter ga spemili na zadnji poti. Iskrena zahvala vsem darovalcem ovetja, kakor tudi gospodom pevcem za ganljive žalostinke pri pogrebu. Posebna hvala pa onim, kateri so mi stali v teh težkih urah s tolažbo na strani.

Žaluoja soproga z otroci.

Kupujem
sveže češplje in hruške
za destilacijo žganja na najvišji ceni. **Gabrijel Eržen, Zapuže pri Lescah Gorenjsko.** 1674

Kupim v vsaki množini mikano in nemikano

domače predivo

po najvišji ceni. — Ponudbe na: **Ivan N. Adamčič** vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 145,

1755 **Nadmlinar**

izurjen in zmožen tudi nekaj nemščine, se sprejme takoj. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in zahtevo plače na **Valčni mlin Količevo, P. Dob** pri Domžalah.

1756 **Podmlinar**

se išče za takojšnji nastop. Ponudbe z navedbo dosedanje službe na **Valčni mlin Količevo, P. Dob** pri Domžalah.

ZAHVALA.

Za obile dokaze iskrenega sočutja ki so nam došli povodom smrti naše iskrenoljubljene, dobre soproge, matere, stare matere, sestre, svakinje in tašče, gospe

Ane Belič roj. Megušar

izrekamo tem potom vsem našo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebna hvala pa bodi, gg. občinskim svetnikom ljubljanskim, sl. predsedstvu gostilničarske zadrage in nje članom, gg. pevcem za ganljive žalostinke pri hiši, v cerkvi in ob grobu, vsem darovateljem prekrasnih vencev in šopkov ter sploh vsem, ki so spemili nepozabno pokojnico na nje zadnji poti.

Zaluojači ostali.

Št. 12.316.

Ustanova za revne deklice.

S koncem tekočega leta se izprazni obo mesti **Katarine Warnusove** ustanove, vsako mesto po 135 K na leto. Uživanje ustanove traja 3 leta.

Pravico do te ustanove imajo v prvi vrsti dekleta iz sorodstva Katarine Warnusove, če pa teh ni, pobožne in revne neomožene hčere ljubljanskih meščanov.

Prošnje je vlagati pri vloženem zapisniku mestnega magistrata **do 20. oktobra l. 1915.** in jim je priložiti rojstni in krstni list, event. oblastveno potrjeni rodovnik kot dokaz sorodstva z ustanoviteljico, oziroma dokaz, da je oče meščan ljubljanski, ter navedeno sprčevalo.

V prošnji je ime in stanovanjski naslov prosilke natanko in razločno napisati. Tudi morajo biti v prošnji natanko navedene prosilke in njenih staršev premoženjske razmere.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 1. septembra 1915.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, 1719

Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Išče se za takoj ali za pozneje

zračno stanovanje

obstoječe iz 2 ali 1 sobe s kuhinjo in pritliklinami v mestu ali v bližini mesta. Ponudbe pod »čisto stanovanje« na upravnishvo tega lista pod št. 1735.

Petošolec (gimnazijec)

išče inštrukcije. Naslov pove upravnishvo lista pod št. 1734.

Kupi se vsako množino praznih

vreč za moko.

Tozadevne ponudbe pošljejo naj se na naslov **Rudolf Kokalj, Ljubljana, pošt. 1733** predal št. 149.

LIMON-

esenca 1 steklenica 1 K odgovarja 10 limonam 1753

Lekarna Trnkóczy

Ljubljana zraven rotovža.

Proda se takoj zaradi pomanjkanja gospodarja dobro idoča 1752

gostilna s špecerijsko trgovino

zraven farne cerkve v jako prijaznem in zdravem kraju na Sp. Štajerskem. Pripravno tudi za penzioniste. Cena 5000 K. Naslov pri upravnishvu »Slovenca« pod št. 1752.